

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.

www.

www.

www.

Ghaemiyeh

.com

.org

.net

.ir

سایم نامی

سیرت

سیرت النبی صلی اللہ علیہ وسلم

پیشہ گوشت آستانہ کلمن
آقای مولیٰ شریعتی، ماسی کلمن کلمن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیام های قرآنی

نویسنده:

ه صافی گلپایگانی^۳

آیت الله العظمی لطف الله

ناشر چاپی:

دفتر آیت الله لطف الله صافی گلپایگانی

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۱۲	پیام های قرآنی
۱۲	مشخصات کتاب
۱۲	اشاره
۱۶	فهرست مطالب
۲۶	بخش اول: پیام ها
۲۶	اشاره
۲۸	پیام مرجع عالی قدر حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به نشست تخصصی زیباشناسی قرآن مجید
۲۸	اشاره
۲۹	زیبایی های قرآن
۳۰	جاذبه قرآن
۳۱	تأثیرگذاری قرآن در دل ها
۳۳	جلوه ها و مراتب زیبایی و جمال قرآن نسبت به مخاطبان
۳۹	عمل به قرآن
۴۱	پیام حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به موسسان و اعضای موسسه مهد قرآن
۴۱	اشاره
۴۲	بیشرفت بشر در سایه معارف قرآن
۴۴	فراگیری معارف قرآن توسط تمام افراد و اقشار جامعه
۴۵	قرآن و عترت عدل و قرین یکدیگر
۴۶	مؤسسه مهد قرآن
۴۸	پیام حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به مسابقات سراسری قرآن کریم ویژه نابینایان و معلولان جسمی - حرکتی
۴۸	اشاره
۴۹	همگانی بودن دعوت قرآن
۴۹	نعمت های حقیقی
۵۱	پیام حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به همایش قرآن و دانشگاه

- ۵۱ اشاره
- ۵۱ لزوم توجه بیشتر به قرآن پژوهی
- ۵۴ پیام حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به نخستین نشست تخصصی تفسیر و تفسیرنگاری در سده اخیر در حوزه علمیه مشهد
- ۵۴ اشاره
- ۵۵ نقش بارگاه ملکوتی امام رضا (علیه السلام) و حوزه علمیه مشهد در ترویج معارف قرآنی
- ۵۶ جاودانگی و ویژگی های اعجاز قرآن
- ۵۸ ویژگی های تفسیر نفحات الرحمن
- ۶۰ پیام حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به همایش قرآن و باورهای دینی در گلپایگان
- ۶۰ اشاره
- ۶۱ جایگاه ایمان و باورهای دینی در قرآن
- ۶۲ جاذبه قرآن
- ۶۳ تأثیر زبان وحی
- ۶۴ استخراج باورهای دینی از قرآن
- ۶۷ احادیث اهل بیت (علیهم السلام) مبتنی حقایق قرآنی
- ۶۷ جلوه های هدایت قرآن
- ۷۰ پیام مرجع عالی قدر حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به همایش طرح نسیم رحمت در استان ایلام
- ۷۰ اشاره
- ۷۱ قرآن نسخه درمان دردهای بشر
- ۷۴ پیام حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به همایش قرآن و علوم بشری در شیراز
- ۷۴ اشاره
- ۷۵ ارتباط قرآن و علم
- ۷۶ خضوع دانشمندان در برابر قرآن
- ۷۷ معجزه جاودان
- ۷۹ پیام حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به المپیاد قرآنی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم
- ۷۹ اشاره
- ۸۰ قرآن پناه جهانیان

۸۳ اشاره

۸۴ حقیقت دعوت قرآن

۸۴ اهمیت توجه به هدایت ها و دستورات قرآن

۸۷ پیام حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به مناسبت آغاز دوره تکمیلی حفظ قرآن دانشکده های علوم قرآنی سراسر کشور

۸۷ اشاره

۸۹ توصیف قرآن در قرآن و احادیث

۹۱ جایگاه قرآن در دانشگاه های کشور

۹۳ پیام حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به همایش ملی مسابقات بزرگ قرآنی «مدهامتان» در استان خوزستان

۹۳ اشاره

۹۴ ویژگی ها و برنامه های قرآن

۹۵ نقش قرآن در زندگی

۹۵ دوری از قرآن علت اصلی مشکلات

۹۷ پیام حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به مناسبت شروع عملیات پنجمین مدرسه قرآنی حضرت امام حسن مجتبی (علیه السلام)

۹۷ اشاره

۹۹ پیام قرآن

۱۰۰ وظیفه مؤمنان در عصر غیبت

۱۰۰ قرآن و اهل بیت (علیهم السلام)

۱۰۳ بخش دوم: دیدارها

۱۰۳ اشاره

۱۰۵ دیدار جمعی از قرآن پژوهان، حافظان قرآن و طلاب حوزه علمیه رباط کریم با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف

۱۰۵ اشاره

۱۰۵ جامعیت قرآن و مکتب تشیع

۱۰۷ دیدار شماری از مدیران و بانوان مربی جامعهالقرآن الکریم سراسر کشور با آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف

۱۰۷ اشاره

۱۰۷ جایگاه مربیان قرآن در جامعه

- دیدار مسئولین طرح های قرآنی وزارتخانه ها با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف آیت الله العظمی لطف الله صافی گلپایگانی مدظله الوارف ----- ۱۰۹
- اشاره ----- ۱۰۹
- استقلال، عزت و نجات انسان در گرو توجه به قرآن ----- ۱۰۹
- دیدار طلاب اهواز با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف ----- ۱۱۱
- اشاره ----- ۱۱۱
- حقانیت وحی و قرآن ----- ۱۱۱
- نقش قرآن در کاهش مشکلات و کاستی ها ----- ۱۱۱
- رضایت امام زمان × در عمل به قرآن ----- ۱۱۲
- دیدار برگزیدگان جشنواره قرآن و عترت بسیج دانش آموزی سراسر کشور با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف ----- ۱۱۳
- اشاره ----- ۱۱۳
- لزوم توجه به تعلیم و حفظ قرآن ----- ۱۱۳
- جایگاه مربیان قرآن ----- ۱۱۴
- زندگی حقیقی در پرتو عمل به قرآن ----- ۱۱۵
- دیدار معاون دانشگاه علوم قرآنی کشور با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف ----- ۱۱۶
- اشاره ----- ۱۱۶
- قرآن کتاب زندگی و راهنمای کمال جوامع بشری ----- ۱۱۶
- جداناپذیری قرآن و عترت از یکدیگر ----- ۱۱۸
- دیدار جمعی از حافظان، قاریان، فعالان و مدیران مؤسسات قرآنی، جامعه پزشکی استان قم و اقشار مختلف مردم با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف ----- ۱۱۹
- اشاره ----- ۱۱۹
- قرآن برترین برنامه زندگی ----- ۱۲۰
- دیدار اعضای شرکت کننده در مسابقات کشوری قرآن ویژه کارکنان سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف ----- ۱۲۳
- اشاره ----- ۱۲۳
- جامعه سالم در پرتو عمل به قرآن و عترت ----- ۱۲۳
- دیدار شرکت کنندگان در نخستین دوره مسابقات قرآنی هسته های گزینش دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف ----- ۱۲۶
- اشاره ----- ۱۲۶

- ۱۲۷ نقش قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) در هویت بخشی به جامعه اسلامی
- ۱۲۹ دیدار رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه کشور با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف
- ۱۲۹ اشاره
- ۱۲۹ جایگاه وقف در اسلام
- ۱۳۰ ترویج فرهنگ وقف و رعایت مسائل شرعی در موقوفات
- ۱۳۱ لزوم نگارش قرآن با رسم الخط خطاط های ایرانی
- ۱۳۳ دیدار برگزیدگان مسابقات قرآن و عترت سازمان بسیج دانش آموزی کشور با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف
- ۱۳۳ اشاره
- ۱۳۳ بی توجهی حاکمان ممالک اسلامی نسبت به قرآن
- ۱۳۵ قرآن و عترت تنها راه سعادت بشر
- ۱۳۶ اهمیت حجاب اسلامی
- ۱۳۷ دیدار رؤسای دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم سراسر کشور با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف
- ۱۳۷ قرآن تنها راه نجات بشر
- ۱۳۸ توجه بیشتر برای آموزش معارف قرآن
- ۱۳۸ معارف بی کران قرآن
- ۱۳۹ جامعیت قرآن و لزوم ارائه صحیح معارف قرآن
- ۱۴۱ دیدار اعضای ستاد برگزاری هفتمین نمایشگاه قرآن و عترت خراسان رضوی با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف
- ۱۴۱ اشاره
- ۱۴۳ عجز همگان از بیان معارف والای قرآن
- ۱۴۳ هدایتگران بشریت
- ۱۴۴ قرآن، تنها برنامه سعادت
- ۱۴۵ پیشرفت بشریت در عصر حضور قرآن
- ۱۴۵ پیام های انسان ساز قرآن
- ۱۴۷ دوری از قرآن، علت وجود ضعف و نقص
- ۱۴۸ عالی ترین دستورات برای تحکیم خانواده

- ۱۴۹
- ۱۵۰ - - - - - برخی از وجوه اعجاز قرآن
- ۱۵۱ - - - - - لزوم اهتمام بیشتر جامعه به قرآن
- ۱۵۲ - - - - - قدردانی نعمت عظیم قرآن
- ۱۵۲ - - - - - لزوم عمل به قرآن برای فعالان این عرصه
- ۱۵۳ - - - - - دیدار مدیر و معاونان شبکه قرآن با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف
- ۱۵۳ - - - - - اشاره
- ۱۵۳ - - - - - شیوه های صحیح انتقال مفاهیم قرآن
- ۱۵۴ - - - - - لزوم توجه به ادعیه و سخنان ائمه (علیهم السلام) در برنامه های صدا و سیما
- ۱۵۶ - - - - - بخش سوم: مراسم افتتاحیه و اختتامیه
- ۱۵۶ - - - - - اشاره
- ۱۵۸ - - - - - مراسم اختتامیه مسابقات قرآن و نهج البلاغه با حضور آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف در مشهد
- ۱۵۸ - - - - - اشاره
- ۱۵۹ - - - - - نقش قرآن در تربیت فرزندان
- ۱۵۹ - - - - - توجه به احادیث اهل بیت (علیهم السلام) در تفسیر قرآن
- ۱۶۱ - - - - - مراسم رونمایی حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف از نسخه خطی قرآن
- ۱۶۲ - - - - - مراسم اختتامیه جشنواره قرآن و عترت بسیج دانش آموزی در حضور آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف
- ۱۶۲ - - - - - اشاره
- ۱۶۲ - - - - - ویژگی ها و فضیلت های قرآن
- ۱۶۳ - - - - - قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) الگوی زندگی بشر
- ۱۶۴ - - - - - اهل بیت (علیهم السلام) مفسران حقیقی قرآن
- ۱۶۴ - - - - - معارف بی انتهای قرآن
- ۱۶۵ - - - - - آشنایی معارف قرآن راه مقابله با هجوم فرهنگ غرب
- ۱۶۵ - - - - - نقش بانوان در مقابله با فرهنگ غرب
- ۱۶۵ - - - - - منزلت و کرامت بانوان در اسلام
- ۱۶۶ - - - - - رابطه زن و مرد در چارچوب دستورات اسلام

سرشناسه: صافی گلپایگانی، لطف الله، 1298 -

عنوان و نام پدیدآور: پیام های قرآنی / صافی گلپایگانی.

مشخصات نشر: قم: دفتر تنظیم و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی حاج شیخ لطف الله صافی گلپایگانی، 1434 ق. = 1392.

مشخصات ظاهری: 146 ص.؛ 14/5×21 س م.

شابک: 38000 ریال 4-70-5105-600-978

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: کتابنامه: ص. [143] - 146؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: صافی گلپایگانی، لطف الله، 1298 - -- پیام ها و سخنرانی ها

موضوع: قرآن -- مقاله ها و خطابه ها

رده بندی کنگره: 3/BP65/ص25 پ9 1392

رده بندی دیویی: 297/15

شماره کتابشناسی ملی: 3230218

ص: 1

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

ص: 2

پیام های قرآنی

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله شریف

ص: 4

فهرست مطالب

تصویر

□

ص: 5

تصوير

□

ص: 6

تصوير

□

ص: 7

تصوير

□

ص: 8

تصوير

□

ص: 9

تصوير

□

ص: 10

بخش اول: پیام ها

اشاره

ص: 15

بسم الله الرحمن الرحيم

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم

(قُلْ لِّئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا) (1)

السلام عليكم ورحمهالله وبركاته.

با تقدیر و تشکر فراوان از برگزارکنندگان عزیز و شرکت کنندگان، اساتید و قرآن پژوهان حاضر در این مجلس قرآنی «نشست تخصصی زیباشناسی قرآن مجید»؛ امید است نورانیت قلوب منورشان همواره در ازدیاد و مشمول توجهات عدل یگانه قرآن کریم حضرت بقیه الله الاعظم - ارواح العالمین له الفداء - باشند.

ص: 24

1- . اسراء، 88. «بگو: اگر انسان ها و پریان (انس و جن) اتفاق کنند که همانند این قرآن را بیاورند، همانند آن را نخواهند آورد؛ هر چند یکدیگر را (در این کار) کمک کنند».

زیبایی و جمال قرآن مجید، از سراسر این کتاب آسمانی، از ظاهر و باطن، از لفظ و معنا، از آیات و سوره، از بشارت ها و اندازها، بیان حقایق، ارائه عالی ترین مراتب و درجات توحید، مسائل اعتقادی نبوت، معاد و امامت، تعالیم اخلاقی تربیتی و سیاسی و مبارزه با کج فہمی ها، کج روی ها و عادات ناستوده و زشت در همه رشته های فردی، اجتماعی، مادی و معنوی ظاهر و آشکار است.

همه و همه، جمال و زیبایی، نور، شفا و هدایت است و طی چهارده قرن گذشته زمان، همواره در لمعان بوده و جاودان، در اعصار آینده، مرکز استکشاف حقایق خواهد بود و جمالش همان جمالی است که آن را در دعا از خداوند متعال طلب می کنیم: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ جَمَالِكَ بِأَجْمَلِهِ»⁽¹⁾.

آنچه را در این مختصر می خواهم به عرض برسانم این است که جمال قرآن یک جمال عام است که از اول تا پایان قرآن کریم از آن ظاهر است و اهل لسان، هرکدام، آن را به حسب ذوق و قریحه خود درک می نمایند و هرچه آن را می خوانند و می شنوند از التذادشان فرو نمی کاهد.

ص: 25

1- . طوسی، مصباح المتهجد، ص 760؛ ابن طاووس، اقبال الاعمال، ج 1، ص 96، 175؛ ج 2، ص 357، کفعمی، المصباح، ص 692.
«خدایا از تو درخواست می کنم به نیکوترین مراتب جمالت».

جمال، جمالی است که عرب جاهلی و مشرکان جزیره العرب را به گونه اعجاب انگیزی تحت تأثیر قرار داد و دل هایشان را به قبول اسلام، فتح نمود آن چنان که یک سوره و حتی یک آیه اش آنها را تکان می داد و همه عادات و برنامه های جاهلیت را ترک می کردند.

آن آیات نورانی و کلمات جاودانه آسمانی همگان را مبهوت و متحیر ساخته بود که چگونه این کلام، مردم را تغییر می دهد و به گفته کُفاری - که جامعه را از نزدیک شدن به رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) و شنیدن قرآن کریم بیم می دادند - بین زن و شوهر، پدر و پسر و دوست با دوست جدایی می اندازد. گویا آنان تأثیر این کلام را قهری می دانستند.

مثل ولید بن مغیره وقتی سوره حم سجده را از حضرت ختمی مرتبت (صلی الله علیه و آله و سلم) شنید آن گونه تکان خورد که زبان به اقرار و اعتراف به عظمت قرآن گشود. (1)

طفیل بن عمرو دوسی یکی از رجال معروف، شاعر و آگاه به مکه آمد؛ قریش نزد او رفتند و او را از دیدار با رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) منع کرده و ترسانیدند که سخن محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) سحر است و میان مرد و همسرش و بلکه بین او و خودش جدایی می اندازد؛ می گفتند: «ما بر تو و قوم تو از

ص: 26

او بیمناکیم و صلاح و خیر تو در این است که نه با او سخن بگویی و نه سخنش را بشنوی». اما طفیل روزی به کعبه رفت. او حضرت رسالت پناه، خاتم النبیین را در حال قرائت قرآن دید و صدای ملکوتی حضرتش را به گوش جان شنید و از جام وصل قرآن، جرعه ای از آب حیات نوشید و چنان پسندید و دلداده آن شد که به خود گفت: «مادرم به عزایم بنشیند! من شخصی آگاه و سخن شناسم و کلام نیک را از بد تشخیص می دهم؛ چرا سخن چنین مردی را نشنوم؟ اگر نیک است می پذیرم و اگر بد باشد آن را ترک می کنم». کوتاه سخن آنکه این مرد با شخصیت پس از شنیدن آیات قرآن کریم و دعوت آن حضرت، بی درنگ ایمان آورد و به سوی قوم خویش بازگشت؛ آنها را به اسلام دعوت نمود و جمعی از آنان به شرف اسلام، مشرف شدند. (1)

تأثیرگذاری قرآن در دل ها

اعجاز قرآن از این هم بیشتر و فراتر می رفت؛ کسی نبود که تحت تأثیر جمال آن قرار نگیرد؛ زیبایی و دلربایی قرآن، سران عنود و لجوج کفر و شرک را نیز شیفته خود کرده بود.

ص: 27

1- . ابن هشام، السیره النبویه، ج 1، ص 256-257؛ ابن عساکر، تاریخ مدینه دمشق، ج 25، ص 13-14؛ مقریزی، امتاع الاسماع، ج 4، ص 375-376.

از سخت ترین دشمنان حضرت رسول (صلی الله علیه و آله و سلم)، اخنس بن شریق، ابوسفیان بن حرب، ابوجهل بن هشام بودند. این سه نفر، هر یک شبانه به تنهایی و پنهانی برای شنیدن تلاوت قرآن محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) به اطراف و نزدیک مکانی می رفتند که آن حضرت، قرآن می خواند و بیشتر شب را به قیام و عبادت و تلاوت قرآن، به ترتیل و تأمل و حال خاص توجه خویش می گذراند و با آن صدای خوش و دلنواز، آیات الهی را با حضور قلبی که مخصوص به خود آن حضرت بود قرائت می نمود. این سه نفر که هر یک برای شنیدن آیات قرآن با صوت روح انگیز محمدی (صلی الله علیه و آله و سلم) رفته بودند اتفاقاً در بازگشت به هم برخوردند؛ رازشان برای هم آشکار شد و یکدیگر را ملامت کردند که اگر جوانان قریش از مثل این ماجرا آگاه شوند همه به محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) می گروند؛ و لیکن شب بعد هم هر کدام از آنان را، شوق شنیدن آیات قرآن از نای جان فزای محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) چنان برمی انگیخت که گویی پاهایشان آنها را بدون اراده و اختیار به سوی آن حضرت می برد.

در این شب نیز در بازگشت به هم رسیدند و ملامتشان بر کاری که کرده بودند بیشتر شد و شب سوم هم این واقعه تکرار شد و پس از این، دیگر عهد و پیمان بر ترک آن بستند. [\(1\)](#)

ص: 28

1- . ابن اسحاق، سیره، ج4، ص169؛ ابن هشام، السیره النبویه، ج1، ص207 - 208؛ ابن کثیر، البدایه و النهایه، ج3، ص82؛ همو، السیره النبویه، ج1، ص505 - 506؛ سیوطی، الدر المنثور، ج4، ص187.

این داستان های معتبر تاریخی نشان می دهد که در گرویدن مردم به اسلام، نقش مرکزی و اساسی از آن قرآن و اثر این زیبایی الهی است که البته در کنارش، سیره یگانه و بی مانند رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم)، خُلق عظیم آن حضرت، معجزات و دیگر اسباب تأییدات الهی نیز در ادای آن رسالت بزرگ و سنگین، حضرتش را یاری نمود و خلاصه آنکه سر بزرگ و اصلی موفقیت دعوت قرآن، توجه به خود قرآن و جمال قرآن بود که متأسفانه امروز بسیاری حتی مسلمانان از این همه جمال و جلال غافل مانده اند! این جمال و جلوه عام قرآن بود که یک زن اعرابی به آن توصیف مشهور ادبی گوشه ای از جمال آیه کریمه:

(وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ)، (1) را بیان نمود. (2)

جلوه ها و مراتب زیبایی و جمال قرآن نسبت به مخاطبان

جمال عام قرآن همواره در تجلی و جلوه است و جمال حق و جمالی است که اجمل از آن نیست. اما علاوه بر این جمال عام، آیات قرآن و

ص: 29

1- . قصص، 7. «ما به مادر موسی الهام کردیم که: او را شیر ده و هنگامی که بر او ترسیدی، وی را در دریا (ی نیل) بیفکن و نترس و غمگین مباش، که ما او را به تو باز می گردانیم، و او را از رسولان قرار می دهیم!»

2- . ابن جوزی، زاد المسیر، ج 3، ص 375؛ قرطبی، الجامع لاحکام القرآن، ج 14، ص 252؛ عاملی نباطی، الصراط المستقیم، ج 1، ص 43.

سور آن هرکدام جمال و بلکه جمال های بخصوصی دارند و اشخاص و افراد و علما و دانشمندان هم هرکدام از جمال خاصی برحسب قریحه و ذوق و فن و معرفت و بصیرت خود بهره می برند و نور و هدایت می گیرند؛ مثلاً از متفکران در عالم ملک و ملکوت و آیات آفاقیه و انفسیه، جمال آیاتی مثل:

(إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالاخْتِلافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَبْصَارِ * الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِيخَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ) (1)

و مانند:

(سُنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ

ص: 30

1- . آل عمران، 190 - 191. «مسلماً در آفرینش آسمان ها و زمین، و آمد و رفت شب و روز، نشانه های (روشنی) برای خردمندان است. همان ها که خدا را در حال ایستاده و نشسته، و آن گاه که بر پهلو خوابیده اند، یاد می کنند و در اسرار آفرینش آسمان ها و زمین می اندیشند (و می گویند): بار الها! اینها را بیهوده نیافریده ای! منزهی تو! ما را از عذاب آتش، نگاه دار!»!

و مانند:

(وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُؤْمِنِينَ * وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ)(2)

و نیز:

(إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمُ اللَّهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ * فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ)(3)

و همچنین:

(هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ

ص: 31

-
- 1- . فصلت، 53. «به زودی نشانه های خود را در اطراف جهان و در درون جانشان به آنها نشان می دهیم تا برای آنان آشکار گردد که او حق است؛ آیا کافی نیست که پروردگارت بر همه چیز شاهد و گواه است؟!»
 - 2- . ذاریات، 20 - 21. «و در زمین آیاتی برای جویندگان یقین است، و در وجود خود شما (نیز آیاتی است) آیا نمی بینید؟!»
 - 3- . انعام، 95 - 96. «خداوند، شکافنده دانه و هسته است زنده را از مرده خارج می سازد، و مرده را از زنده بیرون می آورد؛ این است خدای شما! پس چگونه از حق منحرف می شوید؟! او شکافنده صبح است و شب را مایه آرامش، و خورشید و ماه را وسیله حساب قرار داده است این، اندازه گیری خداوند توانای داناست!»

دلربایی می نماید و جمال بی مانندی که این آیات و امثال آن دارند آنها را به حسب مراتب درک و معرفت، جذب و به عوالم بالا و بالاتر سیر می دهد و همچنین مؤمنان و موقنان از جمال مثل این آیه:

(اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيصُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ * عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ * سَوَاءٌ مِّنْكَم مَّنْ أَسَرَ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ)(2)

و آیات دیگر بر یقین و نور قلب خویش می افزایند.

آیاتی مانند:

(اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ...)(3)

ص: 32

1- . حشر، 22. «او خدایی است که معبودی جز او نیست، دانای آشکار و نهان است، و او رحمان و رحیم است!»

2- . رعد، 8 - 10. «خدا از جنین هایی که هر (انسان یا حیوان) مادّه ای حمل می کند آگاه است و نیز از آنچه رحم ها کم می کنند (و پیش از موعد مقرر می زایند)، و هم از آنچه افزون می کنند (و بعد از موقع می زایند) و هر چیز نزد او مقدار معینی دارد. او از غیب و شهود آگاه، و بزرگ و متعالی است! برای او یکسان است کسانی از شما که پنهانی سخن بگویند، یا آن را آشکار سازند و کسانی که شبانگاه مخفیانه حرکت می کنند، یا در روشنایی روز».

3- . نور، 35. «خداوند نور آسمان ها و زمین است».

(إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُم لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ...؛) (1)

(وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ)؛ (2)

(وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا...)؛ (3)

(إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ...؛) (4)

(وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ)؛ (5)

(فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ * وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ

ص: 33

-
- 1- . نحل، 90. «خداوند به عدل و احسان و بخشش به نزدیکان فرمان می دهد و از فحشا و منکر و ستم، نهی می کند خداوند به شما اندرز می دهد، شاید متذکر شوید!»
 - 2- . فصلت، 34. «هرگز نیکی و بدی یکسان نیست بدی را با نیکی دفع کن، ناگاه (خواهی دید) همان کس که میان تو و او دشمنی است، گویی دوستی گرم و صمیمی است!»
 - 3- . فرقان، 63. «بندگان (خاص خداوند) رحمان، کسانی هستند که با آرامش و بی تکبر بر زمین راه می روند».
 - 4- . حجرات، 13. «گرامی ترین شما نزد خداوند با تقواترین شماست».
 - 5- . بقره، 216. «چه بسا چیزی را خوش نداشته باشید، حال آنکه خیر شما در آن است».

ذَرَّةً شَرًّا يَرَّةً)؛ (1)

(إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ...؛ (2)

(أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ... (3)

و مثل:

(وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَى... (4) و مثل:

(وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا...؛ (5)

(وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاَنُ قَوْمٍ... (6)

ص: 34

-
- 1- . زلزله، 7 - 8. «پس هرکس هموزن ذره ای کار خیر انجام دهد آن را می بیند! و هرکس هموزن ذره ای کار بد کرده آن را می بیند!»
 - 2- . یونس، 24. «مثل زندگی دنیا، همانند آبی است که از آسمان نازل کرده ایم.»
 - 3- . رعد، 17. «خداوند از آسمان آبی فرستاد.»
 - 4- . نحل، 58. «درحالی که هرگاه به یکی از آنها بشارت دهند دختر نصیب تو شده.»
 - 5- . روم، 21. «و از نشانه های او اینکه همسرانی از جنس خودتان برای شما آفرید.»
 - 6- . مائده، 2، 8. «دشمنی با جمعیتی، شما را به گناه و ترک عدالت نکشاند.»

و صدها آیات دیگر و همه آیاتی که هریک با جلوه یا جلوه های خاصی، قشرها و اصناف مختلف و اندیشمندان جهان را غرق تفکر و تأمل و شوق و انس می نمایند و او را به آفاق و عوالم بالا پرواز می دهند.

عمل به قرآن

در خاتمه آنچه لازم است حقیر، خود و دیگران را به آن تذکر دهم عمل به قرآن است؛ عمل به هدایت ها و تعالیم قرآن، عمل به احکام قرآن و تمسک عملی به قرآن و عترت.

توجه به روح قرآن و تعالیم بلند اخلاقی اش باید در صدر برنامه سازی ها قرار گیرد و پیام معنوی این کتاب نورانی از کرسی های نظریه پردازی فراگذرد و ابعاد حیات بخش و انسان ساز آن در بحران معنوی دنیای جدید، همه جوامع را دربرگیرد.

هر کاستی، کمبود و نقص در جامعه اثر عمل نکردن به قرآن است. عزت ما، وحدت ما، استقلال ما، قوت و قدرت ما، اخوت و برادری، نجات از فقر اقتصادی، علمی و صنعتی، رهایی از ضعف اخلاقی، برون رفت از بلا و بنیان جهالت و اعتیاد، و بالاخره موفقیت در فتح قله های علم و معرفت همه در سایه عمل به قرآن مجید فراهم می شود.

بار دیگر از اساتید محترم و قرآن پژوهان شرکت کننده در این اجلاس و عزیزانی که خدمت به قرآن کریم و این جلسه نورانی نصیب آنها شده

است تقدیر و تشکر نموده و توفیق همگان را در نشر و ترویج معارف نورانی قرآن از خداوند متعال مسئلت دارم.

لطف الله صافی

24 جمادی الاولی 1427

31 خردادماه 1385

ص: 36

به مؤسسان و اعضای مؤسسه مهد قرآن

قال الله تعالى:

(إِنَّ هَذَ الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا) (1)

(يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِّمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ) (2)

قرآن کریم یگانه اثر بی همتا و باقی و پایدار رسالت خدا و وحی نازل بر انبیا و معجزه جاوید دین اسلام و برهان حقانیت همه ادیان حقه آسمانی و عالم غیب و نور هدایت و شفا و رحمت است.

ص: 17

1- . اسراء، 9. «این قرآن، به راهی که استوارترین راه هاست، هدایت می کند و به مؤمنانی که اعمال صالح انجام می دهند، بشارت می دهد که برای آنها پاداش بزرگی است».

2- . یونس، 57. «ای مردم! اندرزی از سوی پروردگارتان برای شما آمده است و درمانی برای آنچه در سینه هاست (درمانی برای دل‌های شما) و هدایت و رحمتی است برای مؤمنان!»

در طی چهارده قرن که از نزول این کتاب عزیز گذشته، حرکت و شتاب بسیار چشمگیر و همه جانبه ای که برای بشر و کشف علوم و فنون و رشد معارف و آگاهی فراهم شد نسبت به تمام اعصار و دوران های طولانی گذشته بی سابقه و حیرت انگیز و اعجاز آفرین است. اگر دنیا را به دو عصر و دو دوره قدیم و جدید تقسیم کنیم، دوره نو و جدید آن که دوره تکامل و بروز استعداد های بشری و نو شدن مظاهر زندگی و اکتشافات و اختراعات و تبدیل جهانیان به جامعه واحد است، دور قرآن کتاب جهانی و جهان است که از پرتو انوار آن حقایق آشکار و نهضت سریع انسانیّت به سوی ترقی و تقدّم آغاز شد و آفاقی تازه که وسعت آن با میلیون ها و میلیارد ها سال نوری نیز به حساب نمی آید بر روی بشر باز شد. منشور:

(خَلَقَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا) (1)

و

(سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ) (2)

ص: 18

1- . بقره، 29. «خداوند همه آنچه را (از نعمت ها) در زمین وجود دارد، برای شما آفرید».

2- . لقمان، 20. «خداوند آنچه را در آسمانها و زمین است مسخّر شما کرده است».

همه را به تحقیق و کاوش ترغیب و تشویق کرد و با ابلاغ هایتوحیدی مثل: (أَتَمَّا إِلَهُكُمْ إِلَهًا وَاحِدًا) (1) برابری همه نژادها را اعلان نمود و رسم بشرپرستی و شرک و کفر را محکوم کرد و اصولی را که هرچه بشر به سوی تمدن حقیقی پیشتاز شود، نیازمندی های او را مرتفع می سازد، مقرر نمود. دین واحد و حکومت واحد و نظام واحد، جامعه واحد و عدالت و برابری و صلح و امانت و صداقت و طهارت و رحم و احسان و رفاه و آسایش و امنیت و قانون برای همه و همه دعوت قرآن است و در یک کلمه، قرآن جهان را از ظلمات و تاریکی ها به نور و روشنایی وارد کرد و با ندای دلنواز (إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ)؛ (2) و (إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ)؛ (3) و صدها نواها و نداهای نجات بخش، مقام انسانیت تمام افراد را گرامی داشت و پایان دوره های سیاه استبداد و استکبار و استعمار را اعلام نمود. این کتاب کریم، همان گونه که چهارده قرن پیش معجزه کامله و دلیل باهر و برهان ظاهر به حق بودن اسلام بوده، امروز و همیشه و تاابد معجزه و برهان است و هر مسلمان در هر عصر و زمان می تواند با تلاوت آیه (وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا

ص: 19

-
- 1- . فصلت، 6. «معبود شما معبودی یگانه است».
 - 2- . نحل، 90. «همانا خدا انسان را به عدل و احسان امر می کند»
 - 3- . حجرات، 13. «بی گمان گرامی ترین شما در نزد خداوند، پرهیزکارترین شماست»

نَزَّلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّنْ مِّثْلِهِ؛ (1) اعجاز آن را به دنیا اعلام کند و تأیید خیر غیبی (فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا)؛ (2) را که چهارده قرن است تأیید شده، از نو مشاهده کند.

فراگیری معارف قرآن توسط تمام افراد و اقشار جامعه

قرآن کریم بیش از آنکه کتاب چهارده قرن پیش و کتاب جوامع کوچک دنیا باشد کتاب امروز و جامعه بزرگ جهانی امروز است و بیش از آنکه کتاب امروز باشد، کتاب فرداها و عصرهای آینده است، آنچه ثابت و مسلم است مجد و عظمتی که برای مسلمانان به آن صورت بی نظیر فراهم شد از برکت تعالیم قرآن بود و هر سستی و ضعفی که در هر عصر و زمان در ارکان جامعه مسلمین پیدا شد در اثر دوری از قرآن و هدایت های آن بود و یگانه راه جبران خسارت ها و ترمیم ضعف ها بازگشت به قرآن است.

بنابراین بهترین خدمت به جامعه مسلمان به خصوص نسل جوان و راه رستگاری و نجات از هرگونه ضعف و استضعاف، قرآنی شدن و قرآنی ساختن جامعه است. باید قرآن را همه جا ببریم و همه جا با قرآن باشیم؛ در خانه ها، در مدارس، در دانشگاه ها، در مؤسسات و ادارات، در

ص: 20

1- . بقره، 23. «و اگر در باره آنچه بر بنده خود [پیامبر] نازل کرده ایم شک و تردید دارید، (دست کم) یک سوره همانند آن بیاورید»

2- . بقره، 24. «ولی اگر چنین نکردید، که هرگز نخواهید کرد».

بیمارستان ها، در بازار، در شهر، در روستا، در دولت، در مراکز مختلف، همه جا باید قرآن را ببریم و همه را با قرآن آشنا سازیم، همه باید به قرآن استشهاد کنند و از قرآن الهام بگیرند، در سخنان و مطالب و مقاصدشان قرآن را شعار خود قرار دهند.

باید همه مبلغ قرآن باشیم و حقایق آن را به دنیای معاصر که سخت تشنه آن است برسانیم و مؤسسات تحفیظ قرآن و تدریس قرائت قرآن و تفسیر و بیان علوم قرآن را هر چه ممکن باشد گسترش دهیم و با این مؤسسات همکاری و معاضدت تنگاتنگ داشته باشیم که خوشبختانه گرایش جامعه به خصوص جوانان مؤمن و آگاه به قرآن بسیار موجب امیدواری و علامت رشد و آگاهی و بیداری است، مراکز تعلیم قرآن و دارالقرآن ها رو به ازدیاد و حفظ و تعلیم و تعلّم قرآن موجب فخر و مباهات است.

قرآن و عترت عدل و قرین یکدیگر

نکته ای که در این حرکت وسیع و قرآنی باید به آن توجه داشت هشدار حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) در حدیث متواتر تقلین است که باید تمسک به قرآن با تمسک به عترت و ائمه طاهرین (علیهم السلام) توأم و مقرون به هم باشد. آنچه برحسب این حدیث قطعی و مسلّم امان از ضلالت و گمراهی است تمسک به تقلین قرآن و عترت است.

پرواز به سوی مدارج و معارج قرب الهی با این دو بال صورت می گیرد و با ترک هر کدام، پرواز تنها با دیگری امکان پذیر نیست. صرف یاد گرفتن

قرآن و تجوید خواندن آن بدون تمسک به هدایت های ائمه طاهرین (علیهم السلام) و ولایت آنها و معرفت مقامشان میسر نمی شود و الا امثال حجّاج ها در قرائت صحیح قرآن و درک فصاحت و بلاغت آن مهارت داشتند ولی مصداق: «رُبَّ تَالِ الْقُرْآنِ وَالْقُرْآنُ يَلْعَنُهُ»⁽¹⁾ بودند. حاصل این است که در این مسیر و حرکت نورانی باید از هدایت اهل بیت (علیهم السلام) کمک بگیریم. نباید در تمسک به قرآن، تمسک به اهل بیت (علیهم السلام) را از نظر دور بداریم که خدای ناخواسته در تمسک به هر یک از این دو امانت عزیز پیغمبر (صلی الله علیه و آله و سلم) تمسک به دیگری کمتر و کمرنگ تر باشد. امید است که مؤسسان این مراکز قرآنی با آگاهی و هوشیاری این نکته را نیز که بسیار مهم است در برنامه ها و اساس نامه های خود منظور فرمایند.

مؤسسه مهد قرآن

بعد از این مقدمه طولانی که هدیه ای از حقیر به مؤسسه قرآنی «مهد قرآن» است، کمال تقدیر و تشکر خود را از حضرات حجج اسلام و مؤسّسین مخلص و موفق مهد قرآن دامت افاضاتهم و عزیزانی که به کسب شرف افتخار خدمت و همکاری با این مؤسسه شریفه نایل شده اند تقدیم می دارم و توفیق آنان را در ظلّ عنایات صاحب وقت، و ولیّ امر حضرت بقیه الله مولى الوری الامام المهدی - ارواح العالمین له الفداء - مسئلت

ص: 22

1- . فیض کاشانی، المحجّه البیضاء، ج2، ص218؛ همو، الوافی، ج8، ص632؛ مجلسی، بحار الانوار، ج89، ص184؛ محدث نوری، مستدرک الوسائل، ج4، ص249.

می نمایم و به عموم برادران و خواهران ایمانی که شیفته بسط و نشر حقایق قرآن کریم می باشند به طور مؤکد توصیه می نمایم که در همکاری مادی و معنوی با این مؤسسه مقدسه قرآنیّه مسابقت و مبادرت گسترده داشته باشند و در این اجر و ثواب عظیم خود را شریک و سهم نموده و از این خوان گسترده و نادبه الله مستفیض و بهره مند گردند.

ضمناً علاوه بر تبرّعات و هدایایی که تقدیم می نمایند مجازند تا حدود ثلث از سهم مبارک امام * را برای ادامه کار و توسعه این بنیاد مبارک پردازند.

اقل المتمسکین بالثقلین

لطف الله صافیعید سعید غدیر خم 1416 هجری قمری

مطابق با 18 اردیبهشت ماه 1375

ص: 23

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

قال الله تعالى:

(إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا)⁽¹⁾

از حرکت های بسیار امیدبخش و سازنده که برکات معرفتی و تربیتی و اجتماعی آن جامعه را به سوی درجات رفیع معنوی و ارزش های والای انسانی سیر می دهد، گرایش مردم، مخصوصاً نسل جوان به آشنایی با قرآن کریم و معارف و هدایت های این کتاب بزرگ آسمانی است که بحمدالله روزبه روز این حرکت رویه جلو و در حال گسترش است.

ص: 37

1- . اسراء، 9. «این قرآن، به راهی که استوارترین راه هاست، هدایت می کند و به مؤمنانی که اعمال صالح انجام می دهند، بشارت می دهد که برای آنها پاداش بزرگی است».

یکی از حقایق مهم قرآن کریم این است که مخاطب خطابات عامه قرآنی که به عنوان «یا ایها الناس» یا «یا ایها الذین آمنوا» آمده است همه مردم و افراد مؤمن می باشند و اختصاص به صنف یا نژادی خاص ندارد؛ معلول را مانند سالم و نابینا را مانند بینا مخاطب ساخته و همه یکسان از این خوان پهناور نعمت های معنوی بهره مند می شوند.

نعمت های حقیقی

این هم یک فرق بزرگ بین نعمت های جسمانی و صوری و نعمت های روحی و معنوی و حقیقی است که از نعمت های جسمانی بعضی برخوردارند؛ مانند نعمت بینایی، نعمت گویایی، نعمت شنوایی، نعمت سلامتی و نعمت مال و بعضی دیگر مثل نابینایان و ناشنوایان یا بیماران از آن محرومند؛ ولی نعمت های روحی، معنوی و اخروی نصیب همه و هرکس که لیاقت آن را داشته باشد، می شود؛ اگرچه از نعمت های جسمانی و توانایی های بدنی محروم باشند. همه می توانند مؤمن باشند، همه می توانند در معرفه الله، خداشناسی، ایمان به خدا، معاد، پیغمبر و امام، خود را به درجات عالی برسانند.

بسا کسانی که از نعمت های ظاهری محرومند ولی از نعمت های حقیقی به مراتب از آنها که بیشترین نعمت های ظاهری را دارا هستند، بهره مندند.

براین اساس این برنامه قرآنی و اقدام به گسترش فرهنگ قرآن بین معلولین مؤمن و عزیز، بسیار قابل تقدیر و اقدامی قرآنی است.

اینجانب به سهم خود از همه عزیزانی که در خدمت این برنامه، توفیق کسب ثواب دارند به ویژه سازمان بهزیستی

کشور و مسئولان محترم آن تشکر می نمایم.

امید است در پرتو تمسک به ثقلین (قرآن و عترت) ملت و جامعه اسلامی همواره به جایگاه رفیع تر علم و عمل و رشد و معرفت نائلگردد
و با الهام از این دو سرمایه نفیس، فرهنگ قرآنی در جامعه ما و کشورهای اسلامی حاکم گردد.

والسلام علیکم ورحمه الله.

لطف الله صافی

27 شعبان المعظم 1429

ص: 39

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

(إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ) (1)

صدق الله العلي العظيم.

السلام عليكم ورحمه الله وبركاته.

با تبریک هفته قرآن و دانشگاه به جمیع دانشگاهیان و دانشجویان عزیز و اساتید محترم و تعظیم و تکریم از این حرکت مقدس قرآنی که نویدبخش فتح قله های حقایق و درس علوم و حیانی و معارف عمیق قرآنی است، به طور اجمال و برای اینکه اینجانب نیز در این خوان گسترده علم و بصیرت و بینش و فواید رحمانی آن با کمال خضوع شرکت کرده باشم، توجه آن جمع دانشور و معارف پرور را به معانی و پیام های بلند و ژرف و عمیقی که از همین آیه شریفه استفاده می شود جلب می نمایم.

لزوم توجه بیشتر به قرآن پژوهی

حق این است که اگرچه در طول چهارده قرن قرآن پژوهشی و کاوش و تحقیق و بررسی هدایت های قرآن همواره ادامه داشته و در شعب مختلف

ص: 40

1- اسراء، 9. «این قرآن، به راهی که استوارترین راه هاست، هدایت می کند».

علوم قرآنی علمای بزرگ و دانشمندان عالی مقام و مفسران نامدار و متفکر آن همواره روبه جلو بوده اند ولی باید گفت: هنوز هم در کلاس های نخستو آغاز کارند و نورافشانی قرآن به مرور اعصار بیشتر و بیشتر می شود.

تفاسیری که برای قرآن مجید نوشته شده، هم از جهت محتوا و هم از جهت حجم بسیار با اهمیت و با عظمت است؛ تنها یک دوره تفسیری که به دستور خلف بن احمد سامانی و توسط گروهی از علمای عصر او نوشته شد، حجم آن به قدری بزرگ بود که کتابخانه وسیعی را شامل می شد. حتی بیگانگان منصف در برابر این کتاب آسمانی سرِ خضوع و احترام بر زمین گزاردند و قرآن بیش از اینکه کتاب چهارده قرن گذشته باشد کتاب این عصر و عصر های آینده است.

گرایش دانشگاهیان عزیز به قرآن پژوهی و آشنایی بیشتر با کتاب جداً در زمان ما در خور کمال تقدیر و تحسین است. امید است که این برنامه روزبه روز مورد استقبال بیشتر قرار گیرد و یگانه عدل قرآن حضرت بقیهالله مولانا المهدی - ارواحنا له الفداء - که به موجب حدیث متواتر ثقلین عدل حاضر قرآن مجید هستند از آن مسرور و خشنود شوند.

بنده این توفیق بزرگ را به اعضای علمی و اساتید و الامقام و دانشجویان عزیز دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی بالخصوص تبریک می گویم و دوام این افتخار بزرگ را برای آنان از خداوند متعال مسئلت دارم.

لطف الله صافى

26 ذى القعدة 1430

مطابق با 23 آبان ماه 1388

ص: 42

اشاره

*همایش بررسی رویکردها و رهاوردهای تفسیری آیت الله حاج شیخ محمد نهاوندی (رحمه الله علیه)

بسم الله الرحمن الرحيم

(إِنَّ هَذَ الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا) (1)

السلام علیکم ورحمهالله وبرکاته

با عرض ادب و احترام به حضرات فضلا و علما و دانشمندانی که زینت افزای این نشست شریف قرآنی شده اند، و با تجلیل از مقام عالی مفسر گران قدری که این هم اندیشی به منظور گرامی داشت خدمات تفسیری آن شخصیت ارجمند، تشکیل شده است. امتیاز این نشست،

ص: 43

1- . اسراء، 9. «این قرآن، به راهی که استوارترین راه هاست، هدایت می کند و به مؤمنانی که اعمال صالح انجام می دهند، بشارت می دهد که برای آنها پاداش بزرگی است».

علاوه بر حرکتی سودمند به سوی قرآن کریم و معارف و حیانی و احیای علم تفسیر و قرآن پژوهی، این است که این برنامه مقدس در آستان ملانک پاسبانِ عدل ناطق قرآن حضرت امام علی بن موسی الرضا - علیه آلاف التحیه و الثناء - و به همت فضیله این خطه ولایی علم و ادب برگزار می شود.

نقش بارگاه ملکوتی امام رضا (علیه السلام) و حوزه علمیه مشهد در ترویج معارف قرآنی

آری سزاوار است که از مشهد مقدس که به واسطه مضجع شریف عالم آل محمد - صلوات الله علیهم اجمعین - که همه آفاق آن را معنویت و معرفت بخشیده است، انوار قرآن مجید و وحی الهی در اشراق و لمعان باشد و حوزه و دانشگاه و دیگر طبقات جامعه برای درک معارف قرآن و زندگی با قرآن و حرکت به سوی اخلاق قرآنی و نظام قرآنی، دعوت شوند و ندای روح بخش (إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ) (1) از آنجا طنین انداز گردد. چه اینکه امت قرآن، امت حیات، امت توحید و ایمان، امت عدل و احسان و امت مکارم اخلاق است. امت قرآن، ظلم ستیز و مظلوم نواز است، شجاع و اهل ایثار و رحم و انصاف است.

ص: 44

1- . اسراء، 9. «این قرآن، به راهی که استوارترین راه هاست، هدایت می کند».

در این مجال، مناسب می دانم به نکته ای اشاره کنم. قرآن نه فقط معجزه و دلیل خاتمیت دین اسلام بلکه یگانه برهان جاودان حقانیت دعوت همه انبیای سلف از آدم تا خاتم است. ندای تحدی آن به جهان، تا روز قیامت باقی است و خطاب (وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَيَّ عَبْدِنَا) (1) پس از چهارده قرن، هنوز به گوش می رسد. عالم مشهور متبحر در فنون و علوم - ابن رشد اندلسی - طی بیانی در فرق بین اعجاز قرآن مجید و معجزات سایر انبیا و حتی سایر معجزات شخص حضرت خاتم الانبیاء (صلی الله علیه و آله و سلم) که بسیاری از آنها به تواتر، قطعی و ثابت است، می گوید: «دلالت قرآن بر نبوت حضرت رسول اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) مثل دلالت انقلاب عصا به حیه بر نبوت موسی x و احیای موتی و شفای اکمه و ابرص بر نبوت عیسی (علیه السلام) نیست؛ بلکه گویاتر و رساتر است. این افعال گرچه از غیر انبیا و به غیر معجزه ظاهر نمی گردد و قانع کننده است، اما با فعل یا صفتی از صفات نبی - که به اعتبار آن صفت نبی شمرده می شود - ارتباط ندارد. اما قرآن دلالتش بر صفت نبوت، چونان دلالت درمان بیمار بر طبّ طیب است؛ اگر دو تن ادعای طب کنند و یکی از آنها بگوید دلیل بر طبابت من این است که روی آب راه می روم، و دیگری بگوید دلیل بر طبیب بودن من این است که بیماران را علاج و درمان

ص: 45

1- . بقره، 23. «و اگر در باره آنچه بر بنده خود [پیامبر] نازل کرده ایم شک و تردید دارید».

می‌کنم؛ بدیهی است اگرچه هر دو مورد تصدیق هستند، اما تصدیق طیب بودن آن کس که بیماران را درمان کرده، از تصدیق کسی که روی آب رفته، قوی‌تر است. خلاصه اعجاز قرآن، معجزه مناسب با نبوت است، و دلیل بر صحت ادعا، مناسب با مدعاست. به خلاف ابراء اکمه و ابرص و احیای موتی و قلب عصا به ثعبان؛ که گرچه به واسطه آنها هم نبوت مدعی نبوت، تصدیق می‌شود اما هیچ یک از آنها کار رسول و نبی نیست؛ مثل اینکه روی آب راه رفتن هم کار طیب نیست.

پیغمبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) اعلام نبوت و رسالت فرمود و کارش را که رسالت و رساندن پیام است، معجزه و دلیل بر نبوت اعلام نمود. خود نبوت و رسالت، امری خارق العاده و معجزه و دلیل است و به آن تحدی نمود که: (وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ) (1) «اگر در دعوت و رسالت و آنچه بر بنده خود نازل کرده ایم شک دارید یک سوره همانند آن را بیاورید». یعنی مثل همان که بر او نازل کرده و او را به رسالت و رساندن آن به شما مبعوث کرده ایم بیاورید؛ معجزه او همان خود آن است و دلیل بر صدق دعوت، خود آن دعوت است. برهان بر حقانیت قرآن و وحیانی بودن آن، خود آن است که *إلى الأبد* و در هر

ص: 46

1- . بقره، 23. «و اگر درباره آنچه بر بنده خود [پیامبر] نازل کرده ایم شک و تردید دارید، (دست کم) یک سوره همانند آن بیاورید».

عصر اگر انس و جن اجتماع کنند و با هم همکاری نمایند که مثل آن را بیاورند، نخواهند توانست».

ویژگی های تفسیر نفحات الرحمن

به همین مقدار که از نمی از یم و اندکی از بی شمار است بسنده می کنیم و مفسر نامدار و علامه بزرگوار معاصر، مرحوم حاج شیخ محمد نهاوندی و تفسیر شریف نفحات الرحمن را که از تألیفات ارزشمند این عصر در سده چهاردهم هجری قمری است، گرامی می داریم.

ص: 47

الحق این تفسیر از جهاتی که باید مدنظر مفسر باشد، جایگاهی رفیع است. این تفسیر و تفسیر ناتمام علامه بلاغی از حسنات بزرگ روزگار ما هستند؛ و با ویژگی های بالایی که دارند، از اعتبار خاصی برخوردارند و نور تمسک به ثقلین، از آنها در تالو و نمایان است. به ویژه طرائف چهل گانه تفسیر نفحات الرحمن که در کمال استحکام و اتقان است بر ارزش آن افزوده است؛ خداوند متعال بر علو درجات این مفسر عالی قدر و موفق بیفزاید.

در خاتمه از همه حضرات شرکت کننده در این همایش منور قرآنی و خدمتگزاران و برگزارکنندگان آن که خدمت به قرآن را برای خود افتخار بزرگ می دانند و نشست حاضر را در تجلیل از خدمت و سیرت قرآنی یک مفسر گران قدر، ترتیب داده اند، تشکر کرده، مزید توفیقات همگان را از خداوند متعال مسئلت دارم.

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمین

لطف الله صافی

ربیع الثانی 1431

ص: 48

بسم الله الرحمن الرحيم

قال الله تعالى:

(إِنَّ هَذَ الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا). (1)

السلام عليكم ورحمهالله.

با عرض احترام به حضار گرامی و تقدیر از برنامه ای که چند سال است به عنوان تقویت مبانی اعتقادی و شبهه زدایی دینی در شهر مذهبی گلپایگان که سوابق دینی و علمی آن معروف و مشهور است انجام می شود و با تاکید بر لزوم کار و اهمیت تبلیغ تحت عنوان مذکور در شرایط کنونی جهان و مشکلات فرقه گرایی ها و فرقه سازی ها و فعالیت های اضلالی که مخصوصاً نسل جوان را هدف قرار داده و به تضعیف سنت های ثابت و تخریب ساختارهای مقدس اهتمام دارند،

ص: 49

1- . اسراء، 9. «این قرآن، به راهی که استوارترین راه هاست، هدایت می کند و به مؤمنانی که اعمال صالح انجام می دهند، بشارت می دهد که برای آنها پاداش بزرگی است».

انتخاب عنوان «قرآن و باورهای دینی» برای برنامه حاضر عالی‌المضامین و کثیره‌الجوانب است. این موضوع در هر حد در جامعه و نسل حاضر و دانش پژوهان و دانشگاهیان و سایر اصناف مطرح شود موجب رشد معرفت و شعور دینی و درک مقاصد و حیانی و قرآنی می‌شود.

جایگاه ایمان و باورهای دینی در قرآن

در خود قرآن کریم، آیات متعددی مردم را به ایمان و باور و اعتقاد دعوت نموده و مثل حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) را به ایمان توصیف نموده و مؤمنان را به ایمان به خدا و ملائکه و پیامبران و کتاب‌های آسمانی ستوده است و اوصاف مؤمنین را بیان نموده است.

خلاصه، ایمان در قرآن مجید، نقطه اصلی و مرکزی دعوت انبیا معرفی شده است. نه تنها ایمان و اعتقاد، اساس و اصل معنویات اعلام شده بلکه راه‌های وصول به قله‌های شامخ آن بیان شده است؛ راه‌هایی که در همه جا و در همه اعصار باوربخش دل‌های پاک است. قرآن کریم، معجزه است و در این ایمان بخشی نیز اعجاز دارد که دلیل آن همان توسعه اسلام در کوتاه‌ترین زمان و مطابق بودن دعوت اسلام با فطرت است. دعوتی که برای هرکس و هر صنف اگرچه درس نخوانده باشد یا سال‌ها مکتب‌های مختلف به اصطلاح عقلی و فلسفی را آموخته

باشد مورد استفاده قرار می گیرد و به این نتیجه می رسد که بالاتر و مؤثرتر از روش قرآنی که بتواند در این گسترده‌گی جهانی، جوامع اسلامی را به ایمان و اعتقاد به الهیات و معاد و سایر عقاید حقه برساند، نیست.

جاذبه قرآن

جاذبه قرآن مجید که به آن سرعت، عالم انسانیت را متوجه به اسلام و معارف آن نمود از آن زمان تا به حال که چهارده قرن گذشته همواره زنده و بیش از پیش جالب و جاذب است و این قرآن است که علی‌الدوام دل‌ها را به ایمان، جذب می نماید. اعلامیه جهانی و آزادی بخش آن مثل (تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ) (1) و (إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى) (2) و (إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ) (3) همیشه و در هر دوره و عصر، گوش و دل بشر را می نوازد.

ص: 51

-
- 1- . آل عمران، 64. «بیایید به سوی کلمه ای که میان ما و شما یکسان است».
 - 2- . حجرات، 13. «ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم».
 - 3- . نحل، 90. «خداوند به عدل و احسان فرمان می دهد».

لسان انبیا و زبان وحی و زبان قرآن در دل ها چنان نفوذ و تاثیری دارد که هیچ زبانی این تاثیر را ندارد؛ اگر زبان همه حکما و به اصطلاح اهل معقول و نوابغ و ارباب فنون فلسفی یک زبان باشد در باور بخشی و ایمان به غیب قطعاً یک صدم اثر زبان قرآن را ندارد؛ هیچ کدام توفیقی که تام باشد نداشته اند و سخنانشان در این موضوع بیشتر مانند آب در غربال کردن و باد در چنبر بستن بود و گاه خودشان هم از نعمت ایمان محروم شده و در مسائلی مثل ربط حادث به قدیم و معاد عالم دیگر کسی را به باور نرساندند، بلکه گمراه شده اند. صغری و کبری و تشکیل قیاس و برهان منطقی و مطالب فلسفی و کلامی در ایمان بخشی نقش بسزاییندارد. الهیات و معارف عالی بشری فقط با زبان قرآن و زبان رسول اکرم و ائمه (علیهم السلام) و نهج البلاغه و صحیفه کامله در دل ها نفوذ می کند. مکتب های دیگر نمی توانند و نتوانسته اند قلوب را فتح نمایند اگر زبان قرآن و آن آیات رسا مثل: (إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمْ اللَّهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ * فَالِقُ الإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ) (1) نبود، مکتب هایی که از عصر

ص: 52

1- . انعام، 95 - 96. «خداوند، شکافنده دانه و هسته است زنده را از مرده خارج می سازد و مرده را از زنده بیرون می آورد این است خدای شما! پس چگونه از حق منحرف می شوید؟! او شکافنده صبح است و شب را مایه آرامش، و خورشید و ماه را وسیله حساب قرار داده است این، اندازه گیری خداوند توانای داناست!»

بنی امیه آغاز گردید و در عصر بنی عباس رایج شد و در برابر مکتب قرآن، وارد مکتب و مدرسه اسلام و قرآن گردید کمترین اثری نداشتند؛ فقط اسلام را تاحدی از سیر به سوی جلو باز داشتند و معارف قرآنی و نورانی قرآن بود که اسلام را به این وسعت خارق العاده رساند.

استخراج باورهای دینی از قرآن

برای باورهای دینی باید از قرآن استفاده شود و بیان ساده و قوی آن را راهنما قرار داد و هر بیان، هر شعر و هر ادبیاتی که به این روش و اقتباس از قرآن مجید باشد باورزا و شوق انگیز و موجب روشنی قلب می شود. اشعار شعرا که از همین سبک قرآن استفاده کرده اند شنونده را به عالم غیب و ایمان به خدا در حد بسیار زیادی سیر می دهد که بحمدالله به زبان عربی و فارسی قوی ترین، مؤثرترین و بیشترین ادبیات را داریم. اینک سبک قرآن مجید در ایمان بخشی:

(وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُؤْمِنِينَ * وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ)؛ (1)

ص: 53

1- ذاریات، 20 - 21. «و در روی زمین آیاتی برای جویندگان یقین است، و در وجود خود شما (نیز آیاتی است)؛ آیا نمی بینید؟».

(أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ)؛ (1)

(انْزِلْنَا فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ... (2) (الآيات)؛

(أَمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَبَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ) (3) (الآيات)؛ (مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ) (4) (الآيات)؛

(أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ)؛ (5)

(أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ * أَلَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ

ص: 54

-
- 1- . انبياء، 30. «آیا کافران ندیدند که آسمان ها و زمین به هم پیوسته بودند و ما آنها را از یکدیگر باز کردیم و هر چیز زنده ای را از آب قرار دادیم؛ آیا ایمان نمی آورند؟».
 - 2- . آل عمران، 190 - 194. «مسلماً در آفرینش آسمان ها و زمین و رفت و آمد شب و روز...».
 - 3- . نمل، 60. «آیا بت هایی که معبود شما هستند، بهترند) یا کسی که آسمان ها و زمین را آفرید؟ و برای شما از آسمان آبی فرستاد که با آن باغ هایی زیبا و سرورانگیز رویانندیم؟».
 - 4- . روم، 20. «از نشانه های او این است که شما را از خاک آفرید».
 - 5- . طور، 35. «یا آنها بی هیچ آفریده شده اند یا خود خالق خویشند؟».

و آیات بسیار دیگر در الهیات که همه در معرفت و تبلیغ و دعوت به خداپرستی است و باور آفرین و ایمان بخش است.

در بخش نبوات آیات قرآن کریم همه معجزه است و در معرفی انبیا بلیغ تر از آن نیست.

در موضوع معاد و مسائل مربوط به روح و غیب وجود انسان و سؤال و محاسبه قیامت، هشدارهای آیات قرآن همه رسا و مؤثر است.

در توصیف سختی های روز قیامت و وعده و وعید همه مسائل تربیتی را باید از قرآن فرا گرفت:

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ * وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ؛ (2) (يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ)؛ (3)

(وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ)؛ (4)

ص: 55

-
- 1- . واقعه، 68 - 69. «آیا به آبی که می نوشید اندیشیده اید؟ آیا شما آن را از ابر نازل کرده اید یا ما نازل می کنیم؟».
 - 2- . قارعه، 4 - 5. «روزی که مردم مانند پروانه های پراکنده خواهند بود، و کوه ها مانند پشم رنگین حلاجی شده می گردد».
 - 3- . غافر، 19. «او چشم هایی را که به خیانت می گردد و آنچه را سینه ها پنهان می دارند، می داند».
 - 4- . مریم، 39. «و آنان را از روز حسرت (روز رستاخیز) بترسان؛ در آن هنگام که همه چیز پایان می یابد».

(وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ) (1)

آیات قرآن در تهدید چنان است که راستی انسان را تکان می دهد و در ترغیب و تشویق، موعظه و انواع مقاصدی که بشر باید به آن آگاه شود همه باوربخش است.

احادیث اهل بیت (علیهم السلام) مبین حقایق قرآنی

روایات و احادیث وارده از حضرت رسول (صلی الله علیه و آله و سلم) و حضرات ائمه معصومین (علیهم السلام) این معانی و حقایق قرآن را می آموزند؛ باید قرآن و حدیث را به دنیا عرضه کرد در آیات قرآن تأمل نمود، ایمان به خدا چنان اثر می نماید که مردان بزرگی مثل سلمان و ابوذر و مقداد و شهدای کربلا به آن، تاج کرامت و عظمت می یابند.

جلوه های هدایت قرآن

در تواریخ آمده است در یکی از جنگ هایی که مسلمین با کفار داشتند مرد محاسن سفیدی که دست ها و پاهایش را قطع کرده بودند و هنوز زنده بود این آیه را می خواند:

ص: 56

1- . اسراء، 13. «و هر انسانی اعمالش را بر گردنش آویخته ایم».

(مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا) (1)

این جلوه‌ها همه جلوه قرآن و هدایت است؛ اینها نه کتاب الشفا و النجاه و نه صغری و کبری خوانده بودند؛ قرآن را شنیده بودند و معانی و هدایت‌ها و بشارت‌ها و هشدارهای آن را به گوش جان شنیده و فهمیده بودند؛ آنان (قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ * الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ) (2) و (وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ...) (3) (الآیات) را خوانده بودند. پیرامون این موضوع و خطرات جدایی از روش‌های قرآن، سخن بسیار است. لذا تمام شئون معرفت و سیر و سلوک حقیقی و شرعی و آموزش و پرورش و وعظ و تبلیغ باید به قرآن اعتماد و اتکا داشته باشند.

در خاتمه با عرض تشکر و تقدیر مجدد، اشعاری از دو قصیده سنایی غزنوی را پایان بخش این متن، قرار می‌دهیم:

قاید و سایق صراط‌الله*** به زقرآن‌مدان و به ز اخبار

جز به دست و دل محمد نیست*** حل و عقد خزانه اسرار

ص: 57

-
- 1- . نساء، 69. «همنشین کسانی خواهند بود که خدا، نعمت خود را بر آنان تمام کرده از پیامبران و صدیقان و شهدا و صالحان و آنها رفیق‌های خوبی هستند!». ابن مبارک، الجهاد، ص 133؛ ابن ابی شیبہ کوفی، المصنف، ج 4، ص 568؛ ج 8، ص 19، 13.
 - 2- . مؤمنون، 1 - 2. «مؤمنان رستگار شدند. آنها که در نمازشان خشوع دارند».
 - 3- . فرقان، 63. «بندگان (خاص خداوند) رحمان، کسانی هستند که با آرامش و بی تکبر بر زمین راه می‌روند».

چنگ در گفته ی یزدان زن و رو***که آنچه قرآن و خبر نیست فسانه است و هوس

اول و آخر قرآن ز چه «با» آمد و «سین»*** یعنی اندر ره دین راهبرت قرآن، بس

لطف الله صافی

13 رجب المرجب 1431

تیرماه 1389

ص: 58

بسم الله الرحمن الرحيم

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم): « إِنَّ لِرَبِّكُمْ فِي أَيَّامِ دَهْرِكُمْ نَفَحَاتٍ أَلَا فَتَعَرَّضُوا لَهَا »؛ (1) در ایام زندگی شما نسیم های روح بخش الهی می وزد پس مواظب باشید آنها را از دست ندهید و خودتان را در مسیر آنها قرار دهید.

با تبریک سالروز ولادت کریمه اهل بیت حضرت فاطمه معصومه (علیها السلام). استان ایلام از دیرباز دارای مردمانی متدین و غیور بوده و از جمله مناطقی است که اهالی آن همگی شیعه و از پیروان قرآن و مکتب اهل بیت (علیهم السلام) می باشند. اینجانب طرح جامع فرهنگی اجتماعی نسیم رحمت را مبنای خیر و برکت برای مردم سرافراز ایلام می دانم.

ص: 59

1- . مجلسی، بحار الانوار، ج 68، ص 221؛ ج 80، ص 352؛ ج 84، ص 267؛ ج 87، ص 95؛ ر.ک: طبرانی، المعجم الاوسط، ج 3، ص 180؛ همو، المعجم الكبير، ج 19، ص 234؛ سیوطی، الجامع الصغیر، ج 1، ص 367.

عزیزان من!

قرآن مجید، وحی الهی و کتاب دین و عقیده و توحید و نسخه کامله درمان دردهای اجتماعی و کتاب حکمت و بشارت و موعظه و هدایت و در کل، کتاب حیات و زندگی و راهنمای راه کمال دنیا و آخرت و عروج به معارج بلند انسانی و روحانی است.

قرآن کریم نسخه ای بی بدیل و شفابخش برای نجات جوامع بشری و اصلاح روش های زندگی است و به استوارترین راه رهنمون می شود.

(إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ) (1)

قرآن پیش از اینکه کتاب چهارده قرن گذشته باشد، کتاب این عصر و عصرهای آینده است و احترام به آن، التزام به دستورات قرآن و به کار بستن تعالیم آن است.

بیان ساده و متقن قرآن، برترین راهنما برای همه سطوح جامعه است و بایستی با نگاه عالمانه و وسیع و گسترده و عمیق به مفاهیم قرآنی به بهره مندی از آن در تمام حوزه ها اعم از برنامه ریزی، تربیتی، مشاوره ای و اجتماعی پرداخت تا گامی در راه رسیدن به مدینه فاضله و تحقق حیات طیبه باشد و باید به دنبال روزی باشیم که تمام شئون معرفتی، تربیتی و مدیریتی به قرآن کریم اتکا داشته باشد.

ص: 60

1- اسراء، 9. «این قرآن، به راهی که استوارترین راه هاست، هدایت می کند».

باید جامعه قرآنی، حکومت قرآنی و نظام قرآنی، مساجد و مدارس و مجامع و کتابخانه ها، بازار و اقتصاد و خانه و خیابان، تعلیم و تربیت و فرهنگ و روابط زن و مرد، مواضع بانوان و برنامه ها همه قرآنی باشد و این مدل قرآنی هرگز محقق نخواهد شد مگر آنکه به انسان کامل و معصوم * که قرآن مجسم است رجوع نمود و تمسک به قرآن مجید باید با تمسک به عترت (علیهم السلام) همراه باشد تا شخص از گمراهی و ضلالتدر امان قرار بگیرد که برحسب حدیث متواتر ثقلین فقط امان از گمراهی، به تمسک قرآن و عترت حاصل می شود و تفسیر قرآن مجید تنها با تفسیر اهل البیت (علیهم السلام) حجت و معتبر است.

امید است طرح جامع فرهنگی - اجتماعی نسیم رحمت، مبنای خیر و برکت برای مردم سرافراز ایلام باشد و برای ترویج معارف اسلامی و مفاهیم قرآنی و تقویت مبانی اعتقادی و اشاعه نشاط دینی و توسعه رهاوردهای عینی قرآن در زندگی مؤثر بوده و منشأ شبهه زدایی دینی در کل جامعه شود.

اجرای این طرح در استان ایلام که به همت مسئولین متعهد و محترم استان دنبال شده است و نگاه پیشگیرانه از آسیب ها را به دنبال دارد اقدامی قابل تحسین و تکریم است.

خوشبختانه هم اکنون نیز مردم غیور استان ایلام همچون اسلاف متدین خویش زمینه پذیرش معارف قرآن و استعداد نیل به کمالات

حقیقی را دارند که با مساعدت دانشمندان دینی و علمای محترم استان، اجرای این طرح را محقق خواهند ساخت. توفیقات روزافزون و دوام خدمت به قرآن را برای همگان در ظل عنایات حضرت بقیه‌الله الاعظم - ارواح العالمین له الفداء - از خداوند متعال خواستارم.

لطف الله صافی

28 شوال المکرم 1431

ص: 62

پیام حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به همایش قرآن و علوم بشری در شیراز

اشاره

قال الله تعالی:

(أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيْضٌ وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ * وَمِنَ النَّاسِ وَالْدَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ)

حضرات استادان بزرگوار و فضیلاى شرکت کننده در همایش (قرآن و علم) و اعضاى محترم جامعه اسلامى دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شیراز؛

السلام علیکم ورحمهاله.

ص: 63

با تقدیر فراوان از عزیزان برگزار کننده سلسله همایش های علم و قرآن، توفیق بزرگ علمی و فرهنگی و معرفت افزایی برگزاری همایش ها را در آن مرکز علم و معرفت (دانشگاه علوم پزشکی شیراز) تبریک عرض می نمایم و توفیقاتی را که نصیب این دانشگاه و اساتید و دانشجویان آن شده گرامی می دارم. امید است دانشجویان فعال و تلاشگر، در پرتو سعی و جدیت و به برکت دروس اساتید محترم، بیش از پیش در نیل به مقامات علم و عمل نایل گردند و قله های شامخ فلک فرسای معرفت را فتح نمایند.

ارتباط قرآن و علم

قرآن و علم، عنوان دو موضوع بنیادی و پایه ای است که باهم ارتباط تنگاتنگ دارند؛ قرآن کریم کتاب علم، کتاب نور، کتاب هدایت، کتاب روح و فطرت است. همواره نور افشان است، تاریکی ها را برطرف می سازد. دعوت قرآن، دعوت خروج از ظلمات به سوی نور، از ناتوانی به توانایی و از نادانی به دانایی است. اعلامیه های جاودانی قرآن، بشر را بیدار و به او هشدار می دهد. بیش از یک هزار و چهارصد سال است که مورد مطالعه و پژوهش علما و حکما و نوابغ عالم و کاوشگران و محققان و دانش پژوهان جهان قرار داشته و بحث و بررسی و بهره گیری از آن به پایان نمی رسد.

جهانیان را در همه اعصار به تفکر و تدبیر در خود می خواند. اندیشه و تفکر در آفرینش آسمان ها و زمین و اجزای عالم از ذره تا بزرگترین مخلوقات را از صفات خردمندان می داند. انسان سازی قرآن همواره سازنده و برقرار است و شعب اعجاز آن متعدد است. تنها اعجاز آن در فصاحت و بلاغت آن نیست، از جهات دیگر نیز معجزه است؛ متضمن معانی و حقایق و تعالیمی است که بیان آنها در بالاترین حد کمال و استحکام فقط از خداوند خالق زمین و آسمان و منظومه ها و کهکشان ها قابل صدور است.

خضوع دانشمندان در برابر قرآن

اعلام اعجاز قرآن مانند آیه شریفه: (قُلْ لِّئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ ... (1) و آیه (وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَيَّ عَبْدِنَا... (2) دانشمندان را به خضوع در برابر آن قرار داده است. این کتاب یگانه اگرچه در هویت اصلی، کتاب هدایت به سعادت و دعوت به رضوان خدا و نیکی ها و نجات بشر از تاریکی های اخلاقی می باشد و برنامه اصیل حیاتی و اجتماعی و تمدن و خیر و احسان و صلح و ایثار است؛ ولی در روابط افراد بشر با یکدیگر و حتی وظیفه انسان نسبت به خودش، راهنمایی های لازم و اصولی، که مقبول عقول سالم است را پیشنهاد نموده است و در بسیاری از مسائل

ص: 65

1- اسراء، 88. «بگو: اگر انسانها و پریان (جن و انس) اتفاق کنند».

2- بقره، 23. «و اگر درباره آنچه بر بنده خود [پیامبر] نازل کرده ایم شک و تردید دارید».

علمی نیز متضمن مطالبی است که اکنون پس از چهارده قرن کم و بیش بشر بر آنها دست می یابد.

به علوم مختلف در این کتاب نگاه شده و به جهان با اجزای آن که کلمه الله از آن تعبیر می نماید نظر دارد و به تفکر در آن تأکیدات بلیغ نموده است و کلمات خدا را در مثل این آیه بی حد و بی شمار معرفی می فرماید:

(قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا (1)).

در آیات متعدد دعوت به پژوهش و نظر در آیات آفاقیه و انفسیه می نماید، مثل:

(وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ * وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ (2)).

معجزه جاودان

این کتاب عزیز معجزه باقیه و برهان حقانیت رسالات همه انبیا و وحی است. علم هرچه پیش برود، بر قرآن سبقت نمی گیرد. قرآن علما

ص: 66

1- کهف، 109. «بگو: اگر دریاها برای (نوشتن) کلمات پروردگارم مرگب شود، دریاها پایان می گیرد، پیش از آنکه کلمات پروردگارم پایان یابد؛ هرچند همانند آن (دریاها) را کمک آن قرار دهیم!»

2- ذاریات، 20 - 21. «و در روی زمین آیاتی برای جویندگان یقین است، و در وجود خود شما (نیز آیاتی است) آیا نمی بینید؟»

را به پیشتازی و تفکر در عالم آفرینش و اکتشاف اسرار و خواص بی شمار نهفته در کاینات تشویق می نماید و وجود قرآن و عظمت قرآن در جوامع علمی که در علم پیشرفته ترند، ظاهرتر است. قرآن برای دنیای معاصر بیشتر از آنکه برای دنیای عصر جاهلیت کتاب و قرآن بود، کتاب و هدایت است.

این حرکت قرآن پژوهشی و قرآن شناسی در دانشگاه ها در این عصر که خلأ معنویت، بشر را در تنگناهای تاریک و بن بست ها قرار داده و از استراحت و اطمینان قلب محروم نموده است، خدمت بزرگ به عالم انسانیت است. دانشگاه های کشور و دانشجویان و اساتید متعهد، پیشاهنگ این نهضت علمی شده اند. امید است برای عالم اسلام و همه مردم جهان ثمرات بزرگ داشته باشد و روزبه روز در سایه توجهات عدل عزیز قرآن مجید حضرت بقیه الله مولانا المهدی - ارواح العالمین له الفداء -، انوار ایمان به قرآن همواره در تجلی بیشتر باشد و ظلمات جهالت ها را از قلوب برطرف سازد.

و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمین.

12 جمادی الاولی 1432

ص: 67

اشاره

قال الله تعالى:

(إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ) (1)

وقال رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم):

(إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ هُوَ التُّورُ الْمُبِينُ وَالْحَبْلُ الْمَتِينُ وَالْعُرْوَةُ الْوُثْقَى) (2)

حضرات اولیای محترم دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم و شرکت کنندگان در المپیاد قرآنی؛

السلام علیکم ورحمه الله وبرکاته.

قال الله تعالى:

(كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ

ص: 68

1- اسراء، 9. «این قرآن، به راهی که استوارترین راه هاست، هدایت می کند».

2- فیض کاشانی، الوافی، ج 1، ص 17؛ مجلسی، بحار الانوار، ج 89، ص 31. «به درستی که این قرآن نور آشکار و ریسمان استوار و دستگیره مستحکمی است».

إِلَى النُّورِ). (1) قال رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم):

«إِذَا التَّبَسَّتْ عَلَيْكُمْ الْفِتْنُ كَقَطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلَمِ فَعَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ». (2)

قرآن پناه جهانیان

جهان معاصر اگرچه در صنعت و تکنیک رویه جلو و پیشرفت است، اما در اخلاق و معنویات و رعایت حقوق و بینش و خودسازی غرق در کمبودها و تاریکی هاست. مادی گرایی و الحاد پذیری حیات نسل معاصر را تهدید می نماید و تحیر و سرگردانی ها را روزافزون کرده است.

بلا و بلکه بلیات این تمدن به ظاهر آراسته و در باطن بی محتوا، در مسلمانان نیز اثر کرده است و نسل جدید مسلمانان را هدف قرار داده است. دوری از هدایت های قرآن مجید در چنین شرایطی بسیار خطرناک است.

ص: 69

1- . ابراهیم، 1. «(این) کتابی است که بر تو نازل کردیم، تا مردم را از تاریکی ها (ی شرک و ظلم و جهل)، به سوی روشنایی (ایمان و عدل و آگاهی)، بفرمان پروردگارشان در آوری».

2- . کلینی، الکافی، ج 2، ص 599؛ حرعاملی، وسائل الشیعه، ج 6، ص 171. «زمانی که فتنه ها مانند شب تاریک شما را دربرگرفت، بر شما باد که به قرآن پناه برید».

شفای همه امراض روحی ما و همه بشریت، آشنایی با هدایت های قرآن مجید است که بشر را از تاریکی ها به نور و روشنایی و از سقوط در منجلاب های فساد، نجات می دهد.

قرآن، نور مبین و حبل متین و عروهلوثقی و دستور رستگاری و خلاصی از اوهام و خرافات و هدایت به اندیشه های تابناک و معارف عالیه حقیقیه است. برای ترویج و دعوت قرآن، هیچ وسیله ای بهتر از خود قرآن و نشر هدایت های آن نیست. هرچه بیشتر با قرآن آشنا شویم و به سایه قرآن پناه ببریم به مراتب بصیرت و آگاهی بیشتری نائل می شویم.

حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) امت خود را با قرآن، از مهالک و سقوط در پرتگاه ها بیمه فرموده است که تا دنیا، دنیاست و جهان پایدار است هر زمان دیدید فتنه های گوناگون به شما روی آورده و جهات عقلانی و انسانی شما در خطر افتاده به قرآن بازگشت کنید که همه بلاها و تاریکی ها مرتفع می شود و جامعه شما نو و جدید می شود.

حقیر این حرکت بزرگ قرآنی را که در کشور با تأسیس دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم انجام شده و المپیاد قرآنی را بسیار امید بخش و موجب کمال رشد و شعور اسلامی و خدمت بزرگ به دنیا ی معاصر می دانم و به سهم خود از همه عزیزانی که افتخار این خدمت بسیار نورانی را دارند تشکر و تقدیر می کنم.

امیدوارم با کوشش هایی که در این راه انجام می شود تحت عنایات عدل عزیز قرآن حضرت بقیه الله - ارواح العالمین له الفداء - سرافراز باشید.

لطف الله صافی

21 جمادی الاولی 1432

5 اردیبهشت ماه 1390

ص: 71

قال الله تعالى:

(قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ * يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ) (1)

السلام عليكم يا ابناء القرآن، يا ابناء سورة الفاتحه، ابناء سورة يس، ابناء سورة التوحيد، ابناء سورة النمل و النحل، ابناء سورة الكوثر والعصر ورحمه الله وبركاته.

سلام بر شما قرآنیان عزیز، اساتید عظام و دانشجویان پاک سرشت با اخلاص، و سلام بر دوستداران شما.

ص: 72

1- . مائده، 15 - 16. « از طرف خدا، نور و کتاب آشکاری به سوی شما آمد. خداوند به برکت آن، کسانی را که از خشنودی او پیروی کنند، به راه های سلامت، هدایت می کند و به فرمان خود، از تاریکی ها به سوی روشنایی می برد».

با تبریک به شما شیفتگان و قرآن پژوهان، حافظان و قاریان قرآن که افتخار حضور در مکتب علم و هدایت قرآن را دارید اینجانب، این مقام را - که شما حائز آن می باشید - گرامی می دارم و آن را با افتخار می ستایم.

حقیقت دعوت قرآن

در این دو آیه شریفه، هویت و حقیقت دعوت قرآن بیان شده است؛ دعوت و هویتی که هر چه انسان با قرآن مجید آشنا تر شود به حقیقت و واقعیت آن بیشتر آگاه می گردد.

عناوین برجسته و ممتاز و بی رقیب و بی نظیر «نور، کتاب مبین، هدایت بخش، راهنما به راه های سلامت و نجات دهنده از تاریکی ها» وصف این کتاب است که هر چه در آن بیشتر تدبر شود، بر انسان ظاهرتر می گردد و ظلمت ها، جهل و گمراهی های گوناگون را می شکافد و قرآنیان را به سوی درجات بالاتر و بالاتر علم و آگاهی و بیداری و معرفت پرواز می دهد.

اهمیت توجه به هدایت ها و دستورات قرآن

این حال پاک و رستگاری و دوری از عوالم حیوانیت و تقرب به خدا و هم طرازی با ملائکه مقرب را نمی توان توصیف کرد. فقط قرآنیان و

شخص قرآن پژوه، آن را درک می کند و می یابد که به چه آفاق وسیعی هدایت شده و به چه مسیر ملکوتی راه یافته است که هرچند آن آفاق را درک می کند، اما زبان و بیان خود را از توصیف آن ناتوان می یابد؛ و چه رستگارانند کسانی که از دریاهاى علم و هدایت و قرآن و کتاب هایی که برگرفته از قرآن است، مثل نهج البلاغه، صحیفه شریفه سجادیه، صحیفه کامله، صحیفه ثانیه و ثالثه و رابعه و خامسه و خزائن علوم اهل بیت (علیهم السلام) که همه قرآنی و شرح و بیان مافی القرآن است استفاده می نمایند.

اینجانب با تکریم تمام از این مسابقات قرآنی که با مشارکت دانشجویان عزیز و امیدهای آینده اسلام برگزار می شود، از خداوند متعال برای آنان توفیق بیشتر طلب می نمایم.

این برنامه ها و هر اقدامی که موجب ارتقای معرفت و علم و بینش و بصیرت و شعور اسلامی و جهل زدایی و ارتقای روح دانش جویی گردد سبب خوشنودی و رضایت حضرت بقیه الله مولانا المهدی - ارواح العالمین له الفداء - می باشد.

السلام علیکم ورحمه الله وبرکاته

لطف الله صافی

24 ذی الحجه 1432

30 آبان ماه 1390

ص: 74

پیام حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به مناسبت آغاز دوره تکمیلی حفظ قرآن دانشکده های علوم
قرآنی سراسر کشور

اشاره

الحمد لله رب العالمین و الصّلاه و السلام علی أشرف الأنبیاء و المرسلین حبیب اله العالمین أبی القاسم محمد و علی أهل بیته الطیبین
الطاهرین سیما بقیه الله فی الأرضین و اللعن علی أعدائهم اجمعین.

قال الله تعالی:

(قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَ كِتَابٌ مُبِينٌ * يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَ يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ) (1)

السلام علیکم ورحمهالله.

ص: 76

1- . مائده، 15 - 16. «از طرف خدا، نور و کتاب آشکاری به سوی شما آمد. خداوند به برکت آن، کسانی را که از خشنودی او پیروی
کنند، به راه های سلامت، هدایت می کند و به فرمان خود، از تاریکی ها به سوی روشنایی می برد».

با عرض ادب و احترام به حضور اساتید معظم و دانشجویان عزیز دانشکده های علوم قرآنی سراسر کشور.

ص: 77

در کمال ابتهاج، مسرت و ذوق و اشتیاق مفرط به حضور در آن جلسات نورانی و کسب فیض از نسیم های رحمت الهی، به عرض می رسانم:

توصیف قرآن در قرآن و احادیث

توصیفاتی که از قرآن مجید در خود قرآن و در احادیث و روایات، مثل نهج البلاغه و ادعیه صحیفه سجادیه و سائر دعاها شده، همه توصیف حق و بیان حقیقت نسبت به این کتاب عزیز است که از جمله می فرماید:

(كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ)(1)

قرآن نور است و مردمی را که طالب خشنودی خدا و نیک بختی دنیا و آخرت باشند به راه های سلام و آسایش هدایت می نماید و از تاریکی ها خارج و به روشنایی می رساند.

توصیف قرآن از زبان حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) به اینکه (هُوَ النُّورُ الْمُبِينُ وَ الْحَبْلُ الْمَتِينُ وَ الْعُرْوَةُ الْوُثْقَى)(2) و امثال این تعریفات، همه اوصافی

ص: 78

-
- 1- . ابراهیم، 1. «(این) کتابی است که بر تو نازل کردیم، تا مردم را از تاریکی ها (ی شرک و ظلم و جهل)، به سوی روشنایی (ایمان و عدل و آگاهی)، بفرمان پروردگارشان در آوری».
 - 2- . فیض کاشانی، تفسیرالصفی، ج 1، ص 17؛ مجلسی، بحارالانوار، ج 89، ص 31. «قرآن نور آشکار، ریسمان استوار و دستگیره مستحکمی است».

است که فقط به این کتاب مبین اطلاق می شود. پیام های قرآنی همه نجات بخش، انسان ساز، سعادت آفرین و اعلام آزادی حقیقی و اعلان جایگاه رفیع انسانیت است. این پیام را بخوانیم و به گوش جان بشنویم: (تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئاً وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضاً أَرْبَاباً مِنْ دُونِ اللَّهِ) (1)، (إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوباً وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ) (2)، (وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعاً وَلَا تَفَرَّقُوا) (3) و صدها از این فرازهای انسان ساز، عدالت پرور، ستم ستیز و استعباد و استحقار و استعمار برانداز است.

اگر اقبال گفته است:

گ-ر-ه- می خواهی مسلمان زیستن *** نیست ممکن جز به قرآن زیستن

بنده عرض می کنم:

ه-رکه خواهان است انسان زیستن *** نیست ممکن جز به قرآن زیستن

ص: 79

-
- 1- . آل عمران، 64. «بیایید به سوی سخنی که میان ما و شما یکسان است که جز خداوند یگانه را نپرستیم و چیزی را همتای او قرار ندهیم و بعضی از ما بعضی دیگر را - غیر از خدای یگانه - به خدایی نپذیرد».
 - 2- . حجرات، 13. «ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم و شما را تیره ها و قبیله ها قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید (اینها ملاک امتیاز نیست) گرامی ترین شما نزد خداوند باتقواترین شماست».
 - 3- . آل عمران، 102. «و همگی به ریسمان خدا [قرآن و اسلام، و هر گونه وسیله وحدت]، چنگ زنید، و پراکنده نشوید!»

بسیار مایه افتخار و سرافرازی است که دانشگاهیان کشور در صف مقدم دعوت جهانیان به قرآن هستند. باید چنین باشد، باید علما، دانشمندان و اساتید علم و فرهنگ، پرچم دار گرایش و عمل به قرآن مجید باشند؛ به آفتاب توان دید که آفتاب کجاست.

قرآن کریم همان گونه که کتاب علم و معرفت است، کتاب اخلاق، کتاب عمل و احترام و ترقی و پیشرفت و فتح قلّه های کمالات است.

این غنای قرآنی با ولایت اهل بیت (علیهم السلام) (ثقلین)، شیعه را از انحراف، ضلالت و تفسیرهای تحریف آمیز دیگران، و تأویل های صوفیانه مصون و محفوظ نموده است.

در مکتب قرآن مجید توقف و سکون نیست. ظلم و حق کشی و استضعاف محکوم است. با شعار «النَّاسُ كُلُّهُمْ سَوَاءٌ كَأَسْنَانِ الْمَشْطِ»⁽¹⁾ همه باهم باید هم مقصد و پشتیبان، همکار و همراه به جلو بروید؛

(فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ)⁽²⁾، (لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ

ص: 80

-
- 1- . جاحظ، العثمانیه، ص 207؛ کحلانی، نزهةالناظر، ص 39. ر.ک: ابن شعبه حرانی، تحف العقول، ص 368؛ خطیب بغدادی، تاریخ بغداد، ج 7، ص 62؛ متقی هندی، کنز العمال، ج 9، ص 38. «تمام مردم، همانند دندانهای شانه یکسان هستند».
 - 2- . زلزال، 7. «پس هر کس هموزن ذره ای کار خیر انجام دهد آن را می بیند»!

إِلَّا مَا سَعَى، (1) (وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ * وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ * وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ * وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ). (2) در پایان از خداوند متعال مسئلت دارم شما عزیزانی که زندگی خود را با قرآن و آیات نورانی آن پیوند داده اید و به دنیای متمدن امروز - که از معنویت و اخلاق دور است - اعلام می دارید که تنها راه رسیدن به کمالات انسانی و حقیقت انسانیت در عمل به دستورات آسمانی قرآن کریم است، در این راه مستقیم بیش از پیش موفق بدارد و همه را مشمول دعای خیر حضرت بقیه الله الاعظم - ارواح العالمین له الفداء - (عِدَلِ قرآن کریم) قرار دهد.

و السلام علیکم ورحمه الله وبرکاته.

لطف الله صافی

20 شعبان المعظم 1433

ص: 81

1- . نجم، 39. «برای انسان بهره ای جز سعی و کوشش او نیست».

2- . فاطر، 19 - 22. «نابینا و بینا هرگز برابر نیستند، و نه ظلمت ها و روشنایی، و نه سایه (آرام بخش) و باد داغ و سوزان، و هرگز مردگان و زندگان یکسان نیستند!»

پیام حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به همایش ملی مسابقات بزرگ قرآنی «مدهامتان» در استان خوزستان

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

(قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ * يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ) (1)

السَّلَامُ عَلَى الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ وَعَلَى الَّذِينَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ.

با عرض سلام و ادب و احترام به حضار معظم؛ قاریان و حافظان عزیز و مفسران عالی قدر و برتر کشور که در این همایش نورانی شرکت کرده اند و به این مقام های بزرگ اسلامی و معنوی افتخار می نمایند.

این مراسم و مسابقات قرآنی و همایش های دیگری که مربوط به قرآن کریم است و همچنین مراکز و مؤسسات قرآنی که انتساب به

ص: 82

1- . مانده، 16 - 15. « از طرف خدا، نور و کتاب آشکاری به سوی شما آمد. خداوند به برکت آن، کسانی را که از خشنودی او پیروی کنند، به راه های سلامت، هدایت می کند و به فرمان خود، از تاریکی ها به سوی روشنایی می برد و آنها را به سوی راه راست، رهبری می نماید».

قرآن، آنها را برتر و صاحب امتیاز نموده است اشرف و افضل از دیگر مراکز و همایش ها می باشد.

ویژگی ها و برنامه های قرآن

قرآن مجید، کتاب نور، کتاب هدایت، کتاب علم و حکمت، کتاب حیات، کتاب حرکت به پیش و سیر و شتاب به سوی فتح قلّه های انسانیت است؛ تاریکی ها را می زداید و دل ها و محیط های قرآنی را روشن و منور می سازد.

دعوت قرآن، دعوت به توحید، دعوت به عدل و احسان، دعوت به الغای امتیازات و لغو تبعیضات نژادی و دعوت به اخلاق انسانی، به مهر و محبت و دعوت به رحم و ایثار و برادری و مساوات است. قرآن، کتاب محکم حقوق انسان و مبارزه با استضعاف، استکبار و استحقار است.

گرایش مقدّسی که در جامعه ما و نسل حاضر به خصوص جوانان ما در هر قشر و صنفی به سوی قرآن مجید فراهم شده است بسیار مغتنم و سبب افتخار است.

امید است از برکت تمسّک به قرآن و عترت و عمل به وصیّت حضرت رسول اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) بر حسب احادیث متواتر ثقلین، انوار ایمان و عنایات الهی بیش از پیش موجب روشنی قلوب گردد.

نیاز اصلی جامعه امروز ما به حقایق و معارف و حیانی و معنوی می باشد. دل های مضطرب و نگران و نفوس افسرده و مُرده که روح امید و نشاط و اخلاق در آنها ضعیف و کم رنگ شده است، محتاج به حقایق و معارفی است که آنها را زنده، بانگیزه و سربلند و عزیز نماید، حقایقی که آنها را با عالم غیب و ماورای ماده ارتباط دهد و به زندگی معنا دهد؛ مردم و زندگی آنها را از پوچی و بی هدفی نجات دهد و آن، جز در سایه پریرکت قرآن کریم و عدل آن یعنی پیروی از اهل بیت (علیهم السلام) میسر نمی شود.

دوری از قرآن علت اصلی مشکلات

امروز اگر در جامعه متأسفانه آثار فساد و گناه را مشاهده می کنیم، اگر ربا و رشوه و دروغ و چاپلوسی را می بینیم، اگر فقر و گرانی و بیکاری و اعتیاد، بلای خانمان سوز شده است، برای این است که از قرآن و احکام نورانی آن دور هستیم.

جامعه و نظام باید در عمل نشان دهند که حاکمیت دین و قرآن و آیات حجاب و عفاف و صداقت و راستی مقدم بر همه چیز است و باید قدرت و منصب را فدای دین نمود.

در پایان از خداوند متعال مسئلت دارم که همگان را در ظلّ عنایات حضرت ولی الله الاعظم - ارواح العالمین له الفداء - در پیروی و عمل به قرآن کریم و عترت (علیهم السلام) بیش از پیش موفق بدارد.

و السلام علیکم ورحمه الله وبرکاته.

لطف الله صافی

26 محرم الحرام 1434

ص: 85

پیام حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به مناسبت شروع عملیات پنجمین مدرسه قرآنی حضرت امام
حسن مجتبی (علیه السلام)

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

(إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ) (1)

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم):

«إِنَّ لِرَبِّكُمْ فِي أَيَّامِ دَهْرِكُمْ نَفَحَاتٍ أَلَا فَتَعَرَّضُوا لَهَا». (2)

در ایام زندگی شما نسیم های روح بخش الهی می وزد، پس مواظب باشید آنها را از دست ندهید و خودتان را در مسیر آنها قرار دهید.

خداوند متعال را شاکر هستیم که عملیات تأسیس پنجمین مدرسه علوم قرآنی به نام مبارک حضرت امام حسن مجتبی * در شهر مقدس قم آغاز می گردد و ان شاء الله تعالی شمیم خوشبوی آن،

ص: 86

1- . اسراء، 9. «این قرآن، به راهی که استوارترین راه هاست، هدایت می کند».

2- . مجلسی، بحار الانوار، ج 68، ص 22؛ ج 80، ص 352؛ ج 84، ص 267؛ ج 87، ص 95.

فضای شهر و منطقه پردیسان را معطر نموده و همگان از برکات و آثار مفید آن بهره مند گردند و تأسیس این چنین مراکز آموزشی قرآنی - که به سبک بسیار بدیع و جدید ساخته می شود - مبنای خیر و برکت برای مردم سرافراز ما باشد و برای ترویج معارف اسلامی و مفاهیم قرآنی و نیز تقویت مبانی اعتقادی و اشاعه نشاط دینی اثر فراوان داشته باشد.

امروز بیش از هر زمان دیگر، به قرآن و هدایت های ائمه معصومین (علیهم السلام) احتیاج داریم. هرچه از قرآن و احکام اسلام فاصله بگیریم مشکلات و نابسامانی ها در جامعه بیشتر می شود.

اینجانب به طور یقین می گویم اگر می خواهیم جامعه و کشورمان از این همه مشکلات اقتصادی، اجتماعی و در رأس آنها بد اخلاقی ها نجات پیدا کند باید همه در مقابل قرآن کریم تواضع نموده و با عذرخواهی به درگاه آورنده این کتاب نورانی آسمانی توبه نموده و از اینکه بعضی از احکام مسلم آن مهجور شده است استغفار نماییم.

باید جامعه و حکومت و نظام، قرآنی باشد. بازار و اقتصاد و بانک ها و مؤسسات و ادارات همه قرآنی باشد. سبک زندگی باید قرآنی باشد و این مدل قرآنی هرگز محقق نخواهد شد مگر آن که حقیقتاً به انسان کامل و معصوم (علیه السلام) که عدل قرآن است رجوع نمود.

دین واحد، حکومت واحد، نظام واحد، جامعه واحد و عدالت و برابری و صلح و امانت و صداقت و طهارت و رحم و احسان و رفاه و آسایش و امنیت و قانون برای همه و همه دعوت قرآن است و در یک کلمه، قرآن جهان را از ظلمات و تاریکی ها به نور و روشنایی وارد کرد و باندای دنواز (إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ) (1) و (إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ) (2) و صدها نواها و نداهای نجات بخش، مقام انسانیت تمام افراد را گرامی داشت و پایان دوره های سیاه استبداد و استکبار و استعمار را اعلام نمود. این کتاب کریم، همان گونه که چهارده قرن پیش معجزه کامله و دلیل باهر و برهان ظاهر به حق بودن اسلام بوده، امروز و همیشه و تاابد معجزه و برهان است و هر مسلمان در هر عصر و زمان می تواند با تلاوت آیه (وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ)؛ (3) «و اگر در آنچه بر بنده خویش فر فرستاده ایم، شک دارید، سوره ای همانند آن بیاورید»؛ (فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا)؛ (4) اعجاز آن را

ص: 88

-
- 1- . نحل، 90. «همانا خدا انسان را به عدل و احسان امر می کند»
 - 2- . حجرات، 13. «بی گمان گرامی ترین شما در نزد خداوند، پرهیزکارترین شماست»
 - 3- . بقره، 23. «و اگر در باره آنچه بر بنده خود [پیامبر] نازل کرده ایم شک و تردید دارید (دست کم) یک سوره همانند آن بیاورید»
 - 4- . بقره، 24. «ولی اگر چنین نکردید، که هرگز نخواهید کرد».

به دنیا اعلام کند و تأیید خبر غیبی را که چهارده قرن است تأیید شده، از نو مشاهده کند.

وظیفه مؤمنان در عصر غیبت

منتظر حقیقی که منتظر فرج ظهور آن عدل جهانی و دولت کریمه حضرت صاحب الزمان (عجل الله تعالی فرجه شریف) است، آینده دنیا و روزی را که دین اسلام عالمگیر می شود و همه جا عدل و برادری و برابری اسلامی حاکمی گردد، و عقل ها تکامل یافته، علم و معرفت تاریکی های جهالت ها و گمراهی ها را از میان برمی دارد، به چشم ایمان می بیند، خود نیز باید در مسیر تحقق این اهداف قدم بردارد و همیشه پیشقدم باشد و در صحنه عملیات اسلامی و میدان های کار و تلاش برای هر چه بیشتر شدن اعتلای اسلام و عزت مسلمین حضور داشته باشد، و از آنچه در گوشه و کنار دنیا، در ارتباط با اسلام و مسلمین می گذرد، مطلع باشد، تا مسئولیتی را که به عهده هر مسلمان است، ایفا نماید.

قرآن و اهل بیت (علیهم السلام)

نکته ای که در حرکت های قرآنی باید به آن توجه داشت، هشدار حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) در حدیث متواتر نقلین است که باید تمسک به قرآن با تمسک به عترت و ائمه طاهرین (علیهم السلام) توأم و مقرون به هم باشد.

آنچه بر حسب این حدیث قطعی و مسلم، امان از ضلالت و گمراهی است، تمسک به ثقلین (قرآن و عترت) است.

پرواز به سوی مدارج و معارج قرب الهی با این دو بال صورت می‌گیرد و با ترک هرکدام، پرواز تنها با دیگری امکان‌پذیر نیست. صرف یادگرفتن قرآن و تجوید خواندن آن، بدون تمسک به هدایت‌های ائمه طاهرین (علیهم السلام) و ولایت آنها و معرفت مقاماتشان میسر نمی‌شود و الا امثال حجاج‌ها در قرائت صحیح قرآن و درک فصاحت و بلاغت آن مهارت داشتند، ولی مصداق «رُبَّ تَالِ الْقُرْآنِ وَالْقُرْآنُ يَلْعَنُهُ»⁽¹⁾ بودند.

لطف الله صافی

16 جمادی الثانیه 1434

ص: 90

1- فیض کاشانی، المحجبه البيضاء، ج2، ص218؛ همو، الوافی، ج8، ص632؛ مجلسی، بحار الانوار، ج89، ص184؛ محدث نوری، مستدرک الوسائل، ج4، ص249. «چه بسیارند تلاوت کنندگان قرآن که قرآن ایشان را نفرین می‌کند».

بخش دوم: دیدارها

اشاره

ص: 92

دیدار جمعی از قرآن پژوهان، حافظان قرآن و طلاب حوزه علمیه رباط کریم با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف

اشاره

آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف در جمع تعدادی از حافظان قرآن کریم و طلاب حوزه علمیه رباط کریم، نیازهای مادی و معنوی بشر را نهفته در معارف قرآن و مکتب اهل بیت (علیهم السلام) دانستند که باید توسط عالمان مسلمان در اختیار مردم قرار داده شود.

آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف در این دیدار، حرکت شیعیان را برای فراگیری و گسترش معارف قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) موجب خشنودی حضرت مهدی موعود (عجل الله تعالی فرجه شریف) عنوان کردند و فرمودند: «باید قرآن را در جامعه خود پیاده کنیم و معارف اهل بیت (علیهم السلام) را فرا بگیریم و برنامه های اسلامی را انجام دهیم. برخی از برنامه های غیراسلامی باعث رنجش خاطر حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه شریف) می شود».

جامعیت قرآن و مکتب تشیع

این مرجع تقلید، تمام نیازهای مادی و معنوی بشر را در قرآن و معارف اسلامی مکتب تشیع موجود دانستند و تأکید کردند: «باید قدر

سرمایه ای را که در اختیار داریم بدانیم. ملتی که قرآن و نهج البلاغه دارد اگر به آنها عمل کند حیات پیدا خواهد کرد. هرچه با قرآن بیشتر ارتباط داشته باشیم امور دنیا و آخرت ما منظم تر خواهد شد. تمام کاستی های جامعه ما ثمره توجه نکردن به قرآن است».

استاد دروس خارج حوزه علمیه قم ضمن سفارش طلاب به فراگیری معارف قرآن ادامه دادند: «طلاب که مدافع اسلام هستند و از مرزهای آن دفاع می کنند باید مجهز و مسلح به علم و عمل باشند».

معظم له ویژگی های بی پایان قرآن و نهج البلاغه و کتاب های اسلامی را مدنظر قرار دادند و تصریح کردند: «باید به اسلام خودمان افتخار کنیم؛ به هویت اسلامی خود افتخار می کنیم. هویت های نوینی که مطرح می شود باعث افتخار نیست. ما به پیروی از امیرمؤمنان امام علی (علیه السلام) و سید شهیدان امام حسین \times افتخار می کنیم. نکند این هویت خدشه دار شود و تغییر کند. مسلمانان می بایست به قرآن متمسک و متوسل شوند و از این خط خارج نشوند. همگان ابتذالات و اختلاط هایی را که وجود دارد از بین ببریم و به قرآن عمل کنیم».

پنج شنبه 10 آذرماه 1384

ص: 95

اشاره

شماری از مدیران و بانوان مربی جامعهالقرآن الکریم سراسر کشور با آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف دیدار کردند.

آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف در این دیدار، تربیت حافظان قرآن را خدمتی فقهی - الهی عنوان کردند و فرمودند: «این توفیقی که خداوند به مربیان آموزش قرآن داده است دارای ثواب بسیار زیاد است. مربیان قرآن هم، باید قدر و منزلت خود را بیش از گذشته درک کنند».

جایگاه مربیان قرآن در جامعه

معظم له کسی که قرآن را فرا می گیرد و به دیگران نیز یاد می دهد، مورد محبت و عنایت خداوند معرفی کردند و با بیان اینکه فرزندان را باید از کودکی با قرآن مانوس کرد خاطر نشان ساختند: «مربیان کودکان و نوجوانان، برای امر قرآن و عمل قرآن و عمل الله هستند. در صدر اسلام مربیان قرآن دارای جایگاه و اهمیت ویژه ای بودند».

این مرجع تقلید، نتیجه فراگیری قرآن را ایجاد جامعه ای قرآنی دانستند و تأکید کردند: «اگر می خواهیم یک جامعه قرآنی داشته باشیم باید مریانی متعهد و مخلص وجود داشته باشند که تنها برای رضای خدا تلاش کنند».

اهمیت فراگیری قرآن

ایشان قرآن را نوری عنوان کردند که مرییان با تربیت و آموزش آن به نوجوانان و جوانان قلب آنها را نورانی می کنند.

آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف بر آموزش مفاهیم و معارف قرآن تأکید کردند و افزودند: «خوشبختانه در سال های اخیر به امر قرآن بسیار بها داده شده و کار هایی که در این سال ها انجام گرفته بی سابقه است. باید قدر این موفقیت را بدانیم. فراگیری قرآن سبب نجات انسان در دنیا و آخرت می شود. هدایتی بالاتر از قرآن وجود ندارد».

معظم له در پایان، خطاب به بانوان مریی قرآن فرمودند: «شما الگوی قرآنی زن باشید. دختران و نوجوانانی که از شما قرآن فرا می گیرند باید اخلاق شما را هم یاد بگیرند».

16 آذرماه 1384

ص: 97

دیدار مسئولین طرح های قرآنی وزارتخانه ها با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف آیت الله العظمی لطف الله صافی گلپایگانی مدظله الوارف

اشاره

در دیدار مسئولان برگزارکننده طرح های قرآنی در وزارتخانه ها، توجه به قرآن را موجب نورانی شدن جامعه برشمرده و اظهار داشتند: «لازم است با برنامه ریزی مسئولان فضای وزارت خانه ها، ادارات، بازارها، دانشگاه، مجلس، دولت و حوزه های علمیه قرآنی تر شود. این فعالیت موجب سعادت مندی جامعه اسلامی می شود».

استقلال، عزت و نجات انسان در گرو توجه به قرآن

معظم له افزودند: «حفظ استقلال، حیثیت و عزت مسلمانان درگرو توجه به قرآن است. توجه به قرآن جامعه را نورانی و پرخیر و برکت می کند».

مرجع تقلید شیعیان، قرآن را شفای تمام دردهای بشر برشمرده و افزودند: «هدایت ها و راهنمایی های قرآن کریم تا روز قیامت پیش روی بشریت است. قرآن انسان ها را از سردرگمی، زشت کاری و گرفتاری های خود نجات می دهد».

معظم له با تأکید بر اجرا کردن اوامر و آموزه های نورانی قرآن گفتند: «باید معارف نورانی قرآن و هدایت های آن در جامعه زنده بماند و مردم متعهد به اجرای آن باشند و در تمام کارها از قرآن الهام بگیرند».

سه شنبه 23 اسفندماه 1384

ص: 99

اشاره

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف، با گروهی از طلاب اهواز دیدار کردند.

معظم له در دیدار گروهی از طلاب اهواز، با بیان اینکه قرآن، حیات جامعه اسلامی را تأمین می کند، اظهار داشتند: «در هر جامعه ای که قرآن رواج داشته باشد، آن جامعه زنده است. انسان به هر مقدار که از قرآن بهره برد به همان میزان دارای حیات است».

حقانیت وحی و قرآن

ایشان قرآن را معجزه واقعی پیامبر اعظم (صلی الله علیه و آله و سلم) برشمرده و تصریح کردند: «حقانیت تمام وحی هایی که به پیامبران الهی نازل شده، همین قرآن است. حقانیت قرآن نیز این است که بعد از هزار و چهارصد سال هنوز کسی نتوانسته است مانند آن را بیاورد».

نقش قرآن در کاهش مشکلات و کاستی ها

این مرجع تقلید، اهتمام مسلمانان به قرآن را سبب رفع معضلات جوامع دانسته و گفتند: «هرچه قرآن و تعلیمات آن در جامعه بیشتر

گسترش یابد و جامعه به سمت تربیت قرآنی پیش رود، کمبودها و کاستی‌ها کاهش می‌یابد.

رضایت امام زمان * در عمل به قرآن

آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف کسب رضایت امام زمان (عجل الله تعالی فرجه شریف) در عصر غیبت را به واسطه عمل به قرآن ارزیابی کرده و افزودند: «شیعیان با اصلاح خود و جامعه، امر به معرف و نهی از منکر و عمل به قرآن، رنج‌ها و نگرانی‌های حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه شریف) را کاهش می‌دهند».

دوشنبه 12 تیرماه 1385

ص: 101

دیدار برگزیدگان جشنواره قرآن و عترت بسیج دانش آموزی سراسر کشور با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف

اشاره

برگزیدگان جشنواره قرآن و عترت بسیج دانش آموزی سراسر کشور با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف دیدار کردند.

معظم له در این دیدار به اهمیت و جایگاه قرآن و تعلیم آن در اسلام اشاره کردند و فرمودند: «هویت جامعه اسلامی ما وابسته به میزان ارتباط ما با قرآن و عترت است و هرچه ارتباط ما با این ارکان بیشتر باشد، هویت دینی ما محکم تر و بالاتر است.»

لزوم توجه به تعلیم و حفظ قرآن

ایشان با تأکید بر ارتباط بیشتر جامعه با قرآن و هدایت های آن افزودند: «هیچ نعمتی از قرآن و عترت بالاتر نیست و اسباب افتخار است که مفاهیم قرآنی و معانی و هدایت های قرآنی در جامعه مطرح باشد و ما حافظان قرآن داشته باشیم و ما باید شکرگزار این نعمت باشیم.»

مرجع تقلید شیعیان با انتقاد از برگزاری بعضی از همایش های بی نتیجه تصریح کردند: «هرچه در توجه به قرآن و درک قرآن در

جامعه سرمایه گذاری شود و حفظ قرآن را در جامعه توسعه دهیم، بهترین انفاق فی سبیل الله است». معظم له ادامه دادند: «هر کمبودی در جامعه داشته باشیم به خاطر این است که در این جهات کمبود داریم و تا جامعه قرآنی نباشد و هدایت های قرآن و نهج البلاغه در جامعه وجود نداشته باشد، جامعه ساخته نمی شود و ما به مقاصدمان نمی رسیم».

جایگاه مربیان قرآن

ایشان با تأکید بر تجلیل و تکریم حافظان و معلمان قرآن بیان داشتند: «کسانی که به مربی گری و معلمی قرآن مشغولند، بدانند که بهترین شغل را در نزد خداوند متعال دارند و باید به آن افتخار کنند».

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف، قرآن را معجزه جاوید تا روز قیامت برای بشریت خواندند و بیان داشتند: «قرآن کتاب مقدسی است که دلیل و برهان نبوت تمام انبیاست و حتی کفاری هم که کمی فهم و شعور داشته باشند وقتی قرآن را بخوانند مجذوب آن می شوند و در برابر عظمت آن پیشانی خضوع به زمین می گذارند».

ایشان با استشهاد به آیاتی از قرآن مجید و فرازهایی از نهج البلاغه و صحیفه سجادیه فرمودند: «این آیات انسان را زنده می کند و حیات است و اگر انسان قرآن نخواند و حفظ نداشته باشد، مرده است». مرجع تقلید شیعیان با تأکید بر اجرای عملی احکام اسلامی در جامعه بیان داشتند: «امروز اگر بخواهیم امام زمان (عجل الله تعالی فرجه شریف) از ما راضی باشد باید دستورات قرآن را فرا بگیریم و به آنها عمل کنیم».

در پایان این دیدار نفرات برتر بخش های مختلف جشنواره قرآن کریم و عترت ویژه دانش آموزان پسر بسیجی از سراسر کشور هدایای خود را از دست حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف دریافت کردند.

چهارشنبه 2 اردیبهشت 1388

اشاره

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف، حجت الاسلام سید معصوم حسینی معاون دانشگاه علوم قرآنی کشور را به حضور پذیرفتند.

معظم له در این دیدار با تجلیل از فعالیت های این مرکز قرآنی فرمودند: «فعالیت های این مرکز برای کشور بسیار مفید و ارزنده است و باید این گونه برنامه ها در کشور روزه روز بیشتر شود».

ایشان با تشکر و قدردانی از مسئولان و دست اندرکاران دانشگاه علوم قرآنی تصریح کردند: «جامعه ی امروز به آموزه های قرآنی نیاز فراوانی دارد و کسانی که در این برنامه ها فعالیت می کنند قدردان کارهای خود باشند؛ زیرا گام برداشتن برای اعتلای فرهنگ قرآنی ارزشی والا و ماندگار است».

قرآن کتاب زندگی و راهنمای کمال جوامع بشری

مرجع تقلید شیعیان جهان، با بیان اینکه همه احکام و معارف در قرآن وجود دارد، اظهار داشتند: «اگر به دنبال اخلاق و تربیت اسلامی

هستیم باید آن را از قرآن استخراج کرد؛ زیرا همه آموزه ها را می توان در این کتاب آسمانی پیدا کرد». ایشان آیه های قرآن کریم را همچون اعلامیه هایی دانستند که برای بشریت تا روز قیامت نورافشانی می کنند.

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف تاکید کردند: «آنچه در قرآن آمده است در هیچ کتابی نمی توان آن را یافت. قرآن مجید، وحی الهی و کتاب دین و عقیده و توحید و نسخه کامله در مان دردهای اجتماعی و کتاب حکمت، بشارت، موعظه و هدایت است».

ایشان ادامه دادند: «قرآن کتاب حیات و زندگی و راهنمای راه کمال دنیا و آخرت و عروج به معارج بلند انسانی و روحانی است».

مرجع تقلید شیعیان جهان افزودند: «قرآن کریم نسخه ای بی بدیل و شفا بخش برای نجات جوامع بشری و اصلاح روش های زندگی است و بشر را به استوارترین راه رهنمون می شود».

معظم له بیان قرآن را مطابق فطرت انسان خواندند و اظهار داشتند: «کسانی که در قلوب شان مرضی وجود نداشته باشد، با شنیدن یک آیه از قرآن به خداوند ایمان می آورند».

ایشان تصریح کردند: «ما همیشه به قرآن نیاز داریم و باید قرآن و عترت را همیشه باهم دانست؛ زیرا قرآن بدون عترت معنایی ندارد و بدون مراجعه به اهل بیت (علیهم السلام) که مفسران راستین قرآن هستند، نمی توان قرآن را فهمید». معظم له با تأکید بر پیاده کردن بیش از پیش احکام و دستورات قرآن در متن جامعه یادآور شدند: «قرآن برترین راهنما برای همه سطوح جامعه است و بایستی با نگاه عالمانه و وسیع و گسترده و عمیق به مفاهیم قرآنی، به بهره مندی از آن در تمام حوزه ها اعم از برنامه ریزی، تربیتی، مشاوره ای و اجتماعی پرداخت تا گامی در راه رسیدن به مدینه فاضله و تحقق حیات طیبه باشد».

حجت الاسلام حسینی در ابتدای این دیدار گزارشی از فعالیت های این مرکز خدمت معظم له ارائه نمود.

چهارشنبه 31 فروردین ماه 1389

دیدار جمعی از حافظان، قاریان، فعالان و مدیران مؤسسات قرآنی، جامعه پزشکی استان قم و اقشار مختلف مردم با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف

اشاره

جمعی از حافظان، قاریان، فعالان و مدیران مؤسسات قرآنی، جامعه پزشکی استان قم و اقشار مختلف مردم با حضور در دفتر حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف با معظم له دیدار کردند و اهانت به ساحت مقدس قرآن کریم را خدمت حضرت بقیه‌الله الاعظم صاحب الزمان - ارواح العالمین له الفداء - و مراجع عظام تقلید تسلیت گفتند.

در این دیدار که با قرائت بیانیه این تجمع در محکومیت این اعمال شیطانی همراه بود، حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف با محکوم کردن هتاکی به قرآن کریم از ابراز احساسات مردم غیور ایران در مقابله با این جریان قذر دانی و این حضور را نشان دهنده غیرت، شعور دینی و اظهار حیات اسلامی دانستند.

معظم له با بیان اینکه تمام هویت و افتخار ما به قرآن، دین اسلام و معارف اهل بیت (علیهم السلام) است، اظهار داشتند: «ما در هر شرایطی که باشیم به اسلامیتمان افتخار می‌کنیم؛ زیرا همه هستی ما از قرآن کریم است».

مرجع تقلید شیعیان جهان افزودند: «قرآن کریم آمده است تا تاریکی را از بین ببرد و بشر را از ظلمات نجات دهد، قرآن کریم به جامعه بشری حیاتی دوباره داده است و آیات آن با اعلامیه های حقوق بشر هرگز قابل قیاس نیست».

ایشان با تاکید بر این که احساسات مردم در مقابله با جسارت به قرآن کریم بسیار بجا و ذی قیمت بود، بیان داشتند: «مردم با این حضور، شعور دینی خود را نشان دادند و این موضوع باید نسبت به همه برنامه های دینی جاری باشد».

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف با بیان اینکه مکتب ما مکتب قرآن و اسلام می باشد و غیر از این ما مکتبی نداریم، اظهار داشتند: «هر آنچه برای سعادت دنیا و آخرت لازم است در قرآن کریم وجود دارد و ما باید درس زندگی خود را از آموزه های وحیانی این کتاب مبین بگیریم».

معظم له با تاکید بر اینکه نور اسلام و قرآن کریم هرگز خاموش نمی شود، تأکید کردند: «بیش از هزار و چهارصد سال است که دشمنان برای خاموش کردن نور قرآن و ضربه زدن به دین اسلام توطئه و فعالیت

می کنند، آنها سعی می کنند نور قرآن را خاموش کنند؛ اما روزه روز بر عظمت و شوکت اسلام و قرآن افزوده شده است و افزوده می شود». مرجع تقلید شیعیان بیان داشتند: «تمام افتخار ما به دین اسلام، پیامبر گرامی (صلی الله علیه و آله و سلم) و ائمه اطهار (علیهم السلام) و قرآن کریم است و ما خدا را شاکریم که در زمره امت محمد و شیعیان علی (علیه السلام) هستیم».

ایشان تاکید کردند: «باید التزامات عملی ما در سایر رشته ها بیشتر باشد و مورد مراقبت قرار گیرد و جامعه ما قرآنی باشد و این کتاب آسمانی اسلام در همه مسائل حضور داشته باشد».

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف از حضور نسل جوان در مقابله با جریان اهانت به ساحت مقدس قرآن کریم، قدردانی کردند و با قابل تحسین خواندن این حضور تاکید کردند: «وفاداری مسلمانان را در تمام جهان نسبت به قرآن کریم بسیار باارزش دانسته و ارج می نهیم».

معظم له در پایان با اشاره به روایتی خاطرنشان کردند: «براساس آموزه های دینی و روایات، اسلام بر جهان تسلط خواهد یافت و امیدواریم خداوند کریم روزه روز بر وفاداری ملت ما به قرآن و آموزه های دینی بیفزاید».

پنج شنبه 25 شهریور 1389

ص: 110

دیدار اعضای شرکت کننده در مسابقات کشوری قرآن ویژه کارکنان سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف

اشاره

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله العالی اعضای شرکت کننده در مسابقات کشوری قرآن، ویژه کارکنان سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران را به حضور پذیرفتند.

معظم له در این دیدار با تأکید بر توجه و تعهد نسبت به قرآن در جامعه فرمودند: «قرآن بهترین راهگشای امت و جامعه است و مدینه فاضله وقتی شکل می گیرد که معارف قرآنی در یک جامعه به طور کامل به اجرا درآید».

جامعه سالم در پرتو عمل به قرآن و عترت

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف با اشاره به اینکه حضرت علی (علیه السلام) از همه افراد بیشتر نسبت به قرآن احساس مسئولیت داشتند، افزودند: «عمل و مسئولیت داشتن نسبت به قرآن در جامعه و زندگی فردی باید جدی گرفته شود و هرچه به قرآن بیشتر عمل شود، جامعه نیز پاک تر و سالم تر خواهد شد».

ایشان با بیان بعضی از مصادیق اجتماعی عمل به قرآن، افزودند: «در

یک جامعه قرآنی مسائلی چون بدحجابی زنان، اختلاط زن و مرد، بی عدالتی و ... وجود ندارد». مرجع تقلید شیعیان جهان افزودند: «جامعه شیعی باید ولایتی و پیرو قرآن و عترت باشد و تمام جامعه به ویژه شیعیان باید فضیلت تمسک به قرآن و معارف قرآن را داشته باشند».

معظم له با اشاره به اینکه عمل به قرآن نباید سلیقه ای باشد، تصریح کردند: «ما باید امور مهمی چون توحید و عرفان و معاد را از قرآن و کلام حضرات معصومین (علیهم السلام) فرا بگیریم و نباید به عرفان های دروغین و ساختگی در این باره توجه کنیم».

ایشان همچنین یادآور شدند: «شیعه سرمایه های عظیمی همچون قرآن، نهج البلاغه، صحیفه سجادیه و ادعیه معتبر را در اختیار دارد که هیچ امت و ملت دیگری آن را ندارد».

مرجع تقلید شیعیان اضافه کردند: «ما باید اصول خود را در امور معنوی، اخلاقی، اجتماعی و سیاسی و ... از قرآن فرا بگیریم و شرح و تفصیل آنها را در معارف اهل بیت (علیهم السلام) جستجو کنیم».

ایشان ادامه دادند: «هر شخصی باید در حد خودش با علوم مختلف قرآن و تفاسیر قرآن آشنا باشد و امروز در جامعه توجه به موضوعات و

مسائل مختلف قرآن به خوبی ترویج و تبلیغ می شود و این امر نعمتی الهی است».

ایشان با اشاره به اینکه در قرآن مطلبی وجود ندارد که برای سعادت دنیا و آخرت نباشد، تصریح کردند: «ورود به رشته ها و علوم مختلف قرآنی نعمت الهی است و افتخاری بالاتر از خدمت به قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) وجود ندارد».

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف با بیان اینکه قرآن دلیل خاتمیت پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) می باشد، ابراز داشتند: «به لطف الهی روزه روز حقانیت قرآن در دنیا بیشتر به اثبات می رسد و ما هم باید قدر دان این نعمت بزرگ الهی باشیم».

معظم له با اشاره به برگزاری مسابقات قرآنی سازمان استاندارد در سطح کشور بیان داشتند: «فواید اجرای چنین مسابقاتی بسیار زیاد و بااهمیت است و امیدوارم در دستگاه های دولتی دیگر نیز چنین کارهایی انجام شود».

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف در پایان اظهار داشتند: «در جامعه باید همه جنبه های قرآنی زنده باشد و تأمل و تفکر بر قرآن صورت گیرد و قرآن هیچ زمان کهنه نمی شود و همیشه زنده است».

جمعه 5 آذرماه 1389

ص: 114

دیدار شرکت کنندگان در نخستین دوره مسابقات قرآنی هسته های گزینش دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف

اشاره

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف شرکت کنندگان در نخستین دوره مسابقات قرآنی هسته های گزینش دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور را به حضور پذیرفتند.

جایگاه قرآن کریم در بین کتب آسمانی

معظم له در این دیدار با اشاره به جایگاه و عظمت قرآن کریم اظهار داشتند: «قرآن کریم یگانه برهان حقانیت انبیای الهی بوده و در کتاب آسمانی از همه انبیای الهی سخن به میان آورده است.

ایشان با اشاره به آیه (وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ...)⁽¹⁾ بیان داشتند: «کسانی که تفکر الحادی داشتند نیز به این مسئله اذعان می کردند که اگر جن و انس هم جمع شوند و بخواهند مثل قرآن کریم بیاورند، از این مسئله عاجز هستند».

ص: 115

1- . بقره، 23. «و اگر درباره آنچه بر بنده خود [پیامبر] نازل کرده ایم شک و تردید دارید، (دست کم) یک سوره همانند آن بیاورید».

این مرجع تقلید با تأکید بر اینکه هیچ جن و انسی نمی تواند کتابی مانند قرآن و اعلامیه های آن بیاورند، افزودند: «دانشمندان و اندیشمندان هرچه در مورد قرآن جلوتر می روند خود را در برابر آن عاجزتر می بینند و این حاکی از معجزه بودن قرآن است».

مرجع تقلید شیعیان جهان ادامه دادند: «قرآن معجزه باقیه است، اما تنها معجزه پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) نیست؛ بلکه بنا بر شواهد و اسناد معتبر تاریخی پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) بیش از چهار هزار معجزه داشته است».

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف با اشاره به تألیفات ابن رشد اندلسی در مورد قرآن کریم اظهار داشتند: «این دانشمند بزرگ در کتاب خود راجع به قرآن کریم می نویسد: معجزه محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) با معجزات انبیای دیگر متفاوت است؛ چون معجزه او با دعوت همراه بود در صورتی که معجزه انبیای دیگر به دعوت آنها ارتباطی ندارد».

نقش قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) در هویت بخشی به جامعه اسلامی

ایشان با تأکید بر برگزاری برنامه های قرآنی در سطح دانشگاه ها و مراکز علمی فرمودند: «ملت ایران باید با قرآن آشنا باشد، چون ملتی که قرآن را دارد سرفرازترین و پیشرفته ترین ملل دنیاست و در هیچ زمینه ای محتاج دیگران نیست».

مرجع تقلید شیعیان جهان بر حفظ و نگهداری هویت اسلامی و ولایی ملت ایران تأکید کردند و بیان داشتند: «مردم ولایی ایران باید مراقب حرف هایی که بدخواهان زده و درصدد تحت تأثیر قرار دادن هویت اسلامی ما هستند، باشند». معظم له با اشاره به ولایی بودن نظام جمهوری اسلامی ایران تصریح کردند: «ملت ایران باید قداست انتساب به قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) را بزرگ دانسته و به هویت ولایی و اسلامی خود افتخار کند».

مرجع تقلید شیعیان جهان ضمن قدردانی از برگزاری برنامه های قرآنی در کشور، فرمودند: «بهتر است که در این برنامه ها بیشتر به احکام قرآن توجه شود چراکه خداوند عالی ترین هدایت هایی که برای سعادت جوامع بشری لازم است، در قرآن آورده است».

یکشنبه 26 دی ماه 1389

ص: 117

اشاره

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه کشور و جمعی از مدیران و معاونان کشوری و استان قم را به حضور پذیرفتند.

معظم له در ابتدای این دیدار ارتحال حضرت رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) و شهادت امام حسن مجتبی (علیه السلام) و امام رضا (علیه السلام) را به پیشگاه حضرت بقیه الله الاعظم - ارواحنا فداه - تسلیت عرض نمودند و همچنین دهه پیروزی انقلاب اسلامی را گرامی داشتند.

جایگاه وقف در اسلام

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف به مسئله وقف و جایگاه آن در اسلام اشاره کردند و خاطر نشان کردند: «وقف مسئله بسیار مهمی است که در اسلام به آن بسیار تأکید شده و این موقوفات است که به عنوان اثر ماندگار برای اشخاص باقی می ماند».

مرجع تقلید جهان تشیع قدمت و سابقه وقف را متذکر شدند و تصریح کردند: «مسلمانان از صدر اسلام تا به امروز به مسئله وقف

اهمیت می دادند و خود اهل بیت (علیهم السلام) نیز از واقفان بزرگ بودند و شخص حضرت پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) و امیرالمومنین (علیه السلام) نیز واقف بزرگی بودند. معظم له ادامه دادند: «آنچه جوامع علمی و دانشگاه های بزرگ دنیا دارد و همه موفقیت های علمی از پیامبر بزرگ اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) می باشد».

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف با بیان اینکه وقف در اسلام مورد توجه ویژه ای قرار گرفته است و اشخاصی که می خواستند برای خود ذخیره ای باقی بگذارند در مقام همین وقف بوده اند، خاطر نشان کردند: «براساس همین تشویقات و ترویجات که از سوی گذشتگان و سیره اهل بیت (علیهم السلام) صورت گرفته، تاکنون وقف باقی مانده است».

معظم له خاطر نشان کردند: «امروز موقوفاتی وجود دارند که تاریخ هزار ساله دارند و هنوز هم باقی مانده و هم اینک مورد استفاده عموم مردم قرار می گیرند».

ترویج فرهنگ وقف و رعایت مسائل شرعی در موقوفات

ایشان تعلیمات دینی را در ترویج فرهنگ وقف بسیار مهم برشمردند و افزودند: «رشته های فرهنگی بسیاری در باب وقف وجود دارد که باید به آنها نیز توجه شود».

مرجع تقلید جهان تشیع فرمودند: «عمل به نیت واقفان بسیار مهم است و باید نیت آنها کاملاً رعایت شود و این یک اصل ثابت است و سبب امیدواری بیشتر مردم می شود، همچنین رعایت مسائل شرعی از جمله اصول مهم در موقوفات است که دست اندرکاران سازمان اوقاف باید به آن توجه کنند». حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف، استفاده درست و صحیح از موقوفات را بسیار بااهمیت دانستند و یادآور شدند: «با توجه به خلأهایی که در جامعه ما است، امروز وجود موقوفات در کشور بسیار بااهمیت است و برکات فراوانی خواهد داشت».

مرجع تقلید شیعیان جهان در ادامه فرمودند: «امیدواریم خداوند به همه ما توفیق بدهد که در مسیر ترویج دین، اعتلای کلمه‌الله و نشر معارف اهل بیت (علیهم السلام) و آنچه سبب حفظ موقوفات است گام برداریم».

لزوم نگارش قرآن با رسم الخط خطاط های ایرانی

ایشان با اشاره به انتشار قرآن با رسم الخط عثمان طه در عربستان فرمودند: «این رسم الخط، غلط است و قرآن باید با رسم الخط خطاط های معروف ایرانی طبع شود و در اختیار همه مردم قرار گیرد».

مرجع تقلید شیعیان جهان چاپ قرآن و انتشار آن در شمارگان گسترده را بسیار ارزنده دانستند و بر این مهم تاکید کردند.

در ابتدای این دیدار حجت الاسلام و المسلمین محمدی رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه کشور گزارشی از موقوفات کشور و برنامه های در دست اجرا خدمت معظم له ارائه کرد.

همچنین در پایان مراسم تمبر یادبود امامزادگان استان قم توسط حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف رونمایی شد و معظم له این تمبر را به دست خط مبارک خویش مزین نمودند.

سه شنبه 12 بهمن ماه 1389

ص: 121

دیدار برگزیدگان مسابقات قرآن و عترت سازمان بسیج دانش آموزی کشور با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف

اشاره

برگزیدگان مسابقات قرآن و عترت سازمان بسیج دانش آموزی کشور با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف دیدار کردند.

معظم له در این دیدار با محکوم کردن جنایات اخیر در بحرین و همچنین سوزاندن قرآن کریم اظهار داشتند: «این مصیبت بزرگ را به ساحت مقدس حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه شریف) تسلیت عرض می کنم».

بی توجهی حاکمان ممالک اسلامی نسبت به قرآن

ایشان افزودند: «امروز در بحرین به وسیله آل سعود و آل خلیفه که ادعای خادم الحرمین را دارند و ادعای احترام و دفاع از قرآن کریم دارند، مساجد به آتش کشیده می شود و قرآن سوزی به راه می افتد که هیچ عذری از این جنایت آنها پذیرفته نیست».

مرجع تقلید شیعیان جهان با بی نظیر خواندن این جسارت ها در طول تاریخ اسلام تصریح کردند: «کسانی که دم از صیانت از قرآن کریم می زنند، امروز در ممالک اسلامی، طغیان گری می کنند و همان حرکت

زشتی را که کشیش آمریکایی انجام داد، امروز از سوی مسلمان نماها صورت می گیرد که در هیچ زمانی از تاریخ سابقه نداشته است». ایشان ادامه دادند: «طغیان و وحشی گری که امروز از سوی برخی مسلمان نماها در ممالک اسلامی رخ می دهد، نشان از قساوت دل آنهاست که چنین اهانت هایی را به قرآن شریف انجام می دهند که هرگز نمی توان آنها را به زبان آورد».

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف افزودند: «آل خلیفه و آل سعود افرادی خودفروخته هستند که فطرت حیوانی آنها امروز در بحرین نمایان شده است و متأسفانه صدای حقیقت را نمی شنوند و گوش های آنها از شنیدن آیات قرآن ناشنوا شده است و در آینده نزدیک در باطل خود گرفتار و مصیبت های عظیم آنها را فرا خواهد گرفت».

ایشان نور قرآن را خاموش نشدنی خواندند و فرمودند: «در طول تاریخ فراوان بوده اند افرادی که می خواستند نور قرآن را خاموش کنند؛ اما غافل از اینکه نور الهی هرگز خاموش شدنی نیست و هرگز به این عقیده پلید خود نخواهند رسید؛ بلکه روزه روز بر روشنائی و عظمت قرآن در جهان افزوده خواهد شد و این حامیان و نوکران آمریکا هستند که رو به نابودی می روند».

معظم له اظهار داشتند: «امروز حتی کسانی که نسبت به قرآن بیگانه هستند نیز با مطالعه اندکی از قرآن کریم به عظمت آن پی برده و در برابر آن خاضع و خاشع می شوند؛ اما حکام خود فروخته و ظالم به دلیل این جسارت ها و ظلم ها روزی بر خاک مذلت خواهند افتاد».

قرآن و عترت تنها راه سعادت بشر

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف با تأکید بر ضرورت آشنایی بیشتر جوانان و نوجوانان با علوم و معارف قرآن کریم و اهل بیت (علیهم السلام) عنوان کردند: «باید قرآن در برنامه همه انسان ها باشد تا به هدایت برسند، جوانان و دانش آموزان از قرآن و عترت هرگز فاصله نگیرند؛ زیرا راه نجات و توفیقات تنها در همین راه است و رفتن به دیگر راه ها خطا و اشتباه است».

مرجع تقلید شیعیان جهان تصریح کردند: «آشنایی با قرآن انسان را به حیات و زندگی انسانی هدایت می کند و هرکس که فطرتش پاک باشد از این هدایت بهره می گیرد».

ایشان اظهار داشتند: «ما افتخار می کنیم که هویتمان اسلامی است و شیعه امیرالمومنین (علیه السلام) و اهل بیت (علیهم السلام) هستیم و به آن می بالیم».

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظلله الوارف خطاب به بانوان حاضر در این جلسه تصریح کردند: «امیدوارم در دنیای مادی گری امروز، با استقامت دینی به خوبی مقاومت کنید و به تبلیغ معارف اسلامی پردازید و بدانید که حفظ حجاب و پوشیدن چادر برای شما زنان از بزرگ ترین افتخارات و عبادات است».

معظم له تاکید کردند: «انس خود را با قرآن کریم بیشتر کنید و بدانید راه نزدیک شدن به خدا، قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) هستند». یکشنبه 4 اردیبهشت 1390

دیدار رؤسای دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم سراسر کشور با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف ریاست دانشگاه و جمعی از رؤسای دانشکده های دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم سراسر کشور را به حضور پذیرفتند.

معظم له در این دیدار باتوجه به اهمیت قرآن و معارف اسلامی، خواستار توجه جدی حوزه های علمیه و دانشگاه ها به این کتاب آسمانی شدند.

قرآن تنها راه نجات بشر

ایشان قرآن و معارف آن را تنها راه نجات بشریت دانستند و فرمودند: «قرآن و علوم قرآنی از مهم ترین مسائلی است که همه مردم باید به آن توجه کنند و از معارف آن الهام بگیرند و تمام تلاش خود را برای پیاده کردن احکام الهی براساس دستورات قرآن به کار بگیرند».

ص: 126

توجه بیشتر برای آموزش معارف قرآن

مرجع تقلید شیعیان جهان با بیان اینکه مسلمانان از صدر اسلام تاکنون تمام تلاش خود را برای درک، فهم و عمل به معارف قرآنی به کار گرفته اند افزودند: «اما متأسفانه عواملی مانع از گسترش این معارف در میان مردم شد و مردم نتوانستند به خوبی از هدایت های قرآن بهره ببرند». معظم له با بیان اینکه آنچه که شایسته قرآن کریم است تاکنون به خوبی محقق نشده است، ادامه دادند: «وجود علوم و رشته های مختلف قرآنی بهترین دلیل بر توجه مسلمانان به قرآن کریم است و به همین دلیل نمی توان قرآن را مهجور و متروک دانست».

ایشان با یادآوری این نکته که در زمان های گذشته، ساخت مسجد نخستین کاری بود که در شهرسازی به آن توجه می شد، افزودند: «امروز نیز باید در دانشگاه ها نخستین مطلبی که به دانشجویان می آموزند، قرآن و معارف قرآنی باشد و جوانان ما پایه های علمی خود را از روز نخست با این معارف والا آغاز کنند تا برای همیشه ماندگار باشد».

معارف بی کران قرآن

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف، معارف قرآن را بی کران و نامتناهی خواندند و اظهار داشتند: «قرآن کتابی بسیار گرانسنگ

ص: 127

و غنی است که هرچه درباره آن تفسیر نوشته شود باز هم اندک است. معانی و معارف قرآن به قدری فراوان است که علوم بشری نمی تواند به همه آنها دست بیابد».

ایشان ادامه دادند: «هراندازه که بخواهیم در خصوص قرآن تفکر کنیم باز هم مطالب جدیدی برای کشف شدن از این معارف والا وجود دارد».

معظم له باتوجه به گسترش دانشگاه علوم و معارف قرآن در سراسر کشور اظهار داشتند: «ایجاد این تعداد دانشگاه در کشور، وظیفه ما راسنکین تر می کند. البته در این زمینه هرچه تلاش کنیم باز هم جای کار بیشتری وجود دارد و آثار و برکات فراوانی در جامعه خواهد داشت».

جامعیت قرآن و لزوم ارائه صحیح معارف قرآن

مرجع تقلید شیعیان جهان با تأکید بر ضرورت افزایش فعالیت های قرآنی در جامعه و آشنا کردن مردم با مفاهیم آن فرمودند: «قرآن، جامع الاطراف است و ما الآن نسبت به قرآن فقیر هستیم. فقرزدایی قرآنی در جامعه ضروری است و همه مردم باید با قرآن و معارف آن مانوس شوند».

ایشان با بیان اینکه مردم دنیا تشنه معارف حقیقی قرآن هستند، بیان داشتند: «امروز بسیاری از کسانی که اسلام می آورند به خاطر دعوت قرآن کریم است؛ متأسفانه بسیاری از معارف قرآنی به مردم

جهان به خوبی ارائه نمی شود. اگر بتوانیم این حقایق را به خوبی انتقال دهیم، همه جهانیان آن را خواهند پذیرفت و اسلام می آورند».

معظم له ادامه دادند: «قرآن، کتاب نور و شفاست، هیچ جهل و نادانی وجود ندارد که به وسیله قرآن و معارف آن برطرف نشود و این گفتار در خصوص قرآن مبالغه نیست، بلکه حقیقت است و همه جهالت ها تنها با قرآن برطرف می شود».

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف در پایان ضمن تقدیر و تشکر از فعالیت های صورت گرفته در دانشگاه علوم و معارف قرآن، برای موفقیت کلیه فعالان قرآنی دعا کردند. در ابتدای این دیدار حجت الاسلام والمسلمین راغبی گزارشی از فعالیت ها و برنامه های دانشگاه علوم و معارف قرآن خدمت معظم له ارائه نمود.

پنجشنبه 14 مهرماه 1390

ص: 129

دیدار اعضای ستاد برگزاری هفتمین نمایشگاه قرآن و عترت خراسان رضوی با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف

اشاره

اعضای ستاد برگزاری هفتمین نمایشگاه قرآن و عترت خراسان رضوی، با مرجع عالی قدر حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی - مدظله الوارف - دیدار کردند.

در این دیدار که در مشهد مقدس برگزار شد، معظم له بیانات ارزشمندی ایراد فرمودند که قسمتی از آن به شرح ذیل است:

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين والصلاه والسلام على سيد الاولين والآخرين وخاتم الانبياء والمرسلين سيدنا ابى القاسم محمد وعلى آله الطيبين الطاهرين المعصومين ولاسيما مولانا بقيه الله فى الارضين واللعن على اعدائهم اجمعين الى يوم الدين.

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا الْمُتَرْتَضَى الْإِمَامِ النَّقِيِّ النَّقِيِّ وَحُجَّتِكَ عَلَى مَنْ فَوْقَ الْأَرْضِ وَمَنْ تَحْتَ الثَّرَى الصِّدِّيقِ الشَّهِيدِ

صَلَاةٌ كَثِيرَةٌ نَامِيَةٌ زَاكِيَةٌ مُتَوَاصِلَةٌ مُتَوَاتِرَةٌ مُتَرَادِفَةٌ». قال الله تعالى:

(وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ* فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَأْزَنُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ)؛ (1)

(قُلْ لَئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا) (2)

بنده از زحماتی که شما عزیزان برای نشر فرهنگ قرآنی و آشنایی بیشتر مردم و جامعه با معارف قرآن و وجوهی که برای پیشرفت و ترقی کمال واقعی انسان مؤثر است متحمل می شوید تقدیر و تشکر

ص: 131

-
- 1- . بقره، 23 - 24. «و اگر درباره آنچه بر بنده خود [پیامبر] نازل کرده ایم شک و تردید دارید، (دست کم) یک سوره همانند آن بیاورید و گواهان خود را- غیر خدا - برای این کار، فرا خوانید اگر راست می گوید! پس اگر چنین نکنید - که هرگز نخواهید کرد - از آتشی بترسید که هیزم آن، بدن های مردم (گنهکار) و سنگ ها [بت ها] است، و برای کافران، آماده شده است!»
 - 2- . اسراء، 88. «بگو: اگر انسان ها و پریان (انس و جن) اتفاق کنند که همانند این قرآن را بیاورند، همانند آن را نخواهند آورد؛ هر چند یکدیگر را (در این کار) کمک کنند».

می‌کنم و امیدوارم که همه اینها مورد قبول آقا حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه شریف) که عدل قرآن مجید هستند، باشد.

عجز همگان از بیان معارف والای قرآن

مسئله قرآن و مطالبی که مربوط به آن است، مسئله‌ای نیست که بیانش از عهده حقیر و حتی اشخاصی که در درجات بالایی از علم هستند - آن طور که شایسته باشد - بریاید، ولی از باب اینکه باید همیشه ارتباط خود را با قرآن حفظ کنیم و در هر حدی که می‌شود با قرآن و معارف آن مأنوس باشیم، کمی در این باره صحبت می‌کنم:

هدایتگران بشریت

معارف حقیقی، فقط معارف قرآن مجید و هدایت‌های اهل بیت (علیهم السلام) است که برحسب احادیث متواتر از فریقین، پیغمبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمودند: «إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَعِتْرَتِي»⁽¹⁾ یعنی پیامبر مکرم اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) دو ودیعه و امانت بزرگ را برای هدایت امت تا روز قیامت در همه جهات به یادگار گذاشتند و سفارش کردند که آن دو را رها نکنید.

ص: 132

1- . احمد بن حنبل، مسند، ج 3، ص 17؛ مغربی، دعائم الاسلام، ج 1، ص 28؛ صدوق، الامالی، ص 50؛ همو، عیون اخبار الرضا، ج 2، ص 208؛ همو، کمال الدین، ص 64، 234-240، 279.

اگر می خواهید گمراه نشوید مستمسک به قرآن و عترت باشید؛ اگر جلو بیفتید گمراه می شوید، اگر عقب بیفتید گمراه می شوید. اگر با این دو باشید، جامعه شما، جامعه دینی و الهی خواهد بود.

حال یکی از این دو یادگار هدایتگر پیغمبر (صلی الله علیه و آله و سلم)، آیات قرآن مجید است. آیات قرآن مجید همه اش نور و روشنایی است؛ (قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ * يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ) (1)

قرآن، تنها برنامه سعادت

هزار و چهارصد سال است که همه بزرگان عالم بشریت و نوابغ عالم انسانیت در مقابل قرآن مجید، پیشانی خضوع بر زمین گذاشته اند و همه بر این اتفاق دارند که اگر بشر بخواهد راه درست را برود و به سوی سعادت حقیقی گام بردارد، غیر از پیروی از قرآن راهی ندارد.

قرآن کتاب بزرگ دانش است که در هر جهتی که انسان دستوری اکمل و اتم بخواهد باید از قرآن مجید بگیرد؛ از عقائد گرفته تا اخلاقیات و ارتباط با دیگر جوامع و ملت ها.

ص: 133

1- . مانده، 15 - 16. « از طرف خدا، نور و کتاب آشکاری به سوی شما آمد. خداوند به برکت آن، کسانی را که از خشنودی او پیروی کنند، به راه های سلامت، هدایت می کند».

اگر بخواهیم دنیا را به دو عصر تقسیم کنیم، یکی عصر قبل از قرآن است و دیگری عصر بعد از حضور قرآن.

دنیا به واسطه حضور قرآن به طرف ترقی و پیشرفت سیر کرد و همه پیشرفت‌هایی که ظاهر شده است همه به برکت قرآن است.

پیام‌های انسان ساز قرآن

قرآن، کتابی است که مردم را به سلامتی، صلح و سازش دعوت و هدایت می‌کند و آنها را از تاریکی‌ها خارج و وارد نور می‌کند. آیات قرآن در همه ابعاد نور است؛ در توحید و معرفت خداوند، سخنی که در قرآن مجید است در هیچ کتابی وجود ندارد.

آیاتی، مثل (تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا) (1) همه اش انسان ساز است. مقاصد حقیقی بشر، هويت و آزادی حقیقی او همه در آیات قرآن مجید است.

اخلاقیاتی هم که در قرآن مجید است، مانند (وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا) (2) نیز همه نور است. باید این آیات را تلاوت و تأمل کنیم و نورانیت این آیات را در خودمان حفظ کنیم.

ص: 134

1- . آل عمران، 64. «بیاید به سوی سخنی که میان ما و شما یکسان است که جز خداوند یگانه را نپرستیم و چیزی را همتای او قرار ندهیم».

2- . فرقان، 63. «بندگان (خاص خداوند) رحمان، کسانی هستند که با آرامش و بی تکبر بر زمین راه می‌روند».

پیام ها و اعلامیه های قرآن به تمام دنیا، پیام های زنده و والایی است:

(يا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ) (1)

همه برنامه هایی که در قرآن است؛ راجع به سیاست، اقتصاد، اجتماع و اخوت و برادری، برنامه هایی انسان ساز است که باید همیشه در زندگی مسلمانان ظهور داشته باشد. قرآن پر است از آیاتی که راجع به دنیا، معیشت مردم، روابط آنها با یکدیگر، روابط زن و مرد و روابط حاکم و محکوم پیام دارد.

شما آیاتی، مثل (إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ) (2) را بخوانید و در آن تأمل کنید.

دنیا، آیه شریفه (الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظِ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ) (3) را ببیند.

ص: 135

-
- 1- . حجات، 13. «ای مردم! ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم و شما را تیره ها و قبیله ها قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید (اینها ملاک امتیاز نیست)، گرامی ترین شما نزد خداوند با تقواترین شماست».
 - 2- . نحل، 90. «خداوند به عدل و احسان و بخشش به نزدیکان فرمان می دهد و از فحشا و منکر و ستم، نهی می کند؛ خداوند به شما اندرز می دهد، شاید متذکر شوید!».
 - 3- . آل عمران، 134. «همان ها که در توانگری و تنگدستی، انفاق می کنند و خشم خود را فرو می برند و از خطای مردم درمی گذرند و خدا نیکوکاران را دوست دارد».

(وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ) (1) را بخوانید و ببینید قرآن به چه افکار بلندی دستور می دهد.

از آیات اخلاقی قرآن، آیه (وَفَضَّلْنَاكَ أَلَدَ الْوَالِدَيْنِ إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا) (2) را ملاحظه کنید و ببینید در مقام احترام به پدر و مادر چه دستوراتی داده است.

دوری از قرآن، علت وجود ضعف و نقص

بنده از روی تحقیق می گویم هر کمبود و نقصی که داریم برای این است که از قرآن فاصله گرفته ایم. هر چه به قرآن نزدیک شویم کمبودها و نقایص از بین می رود.

ص: 136

- 1- . فصلت، 34. «هرگز نیکی و بدی یکسان نیست بدی را با نیکی دفع کن، ناگاه (خواهی دید) همان کس که میان تو و او دشمنی است، گویی دوستی گرم و صمیمی است!».
- 2- . اسراء، 23. «و پروردگارت فرمان داده: جز او را نپرستید! و به پدر و مادر نیکی کنید! هرگاه یکی از آن دو، یا هر دوی آنها، نزد تو به سن پیری رسند، کمترین اهانتی به آنها روا مدار! و بر آنها فریاد مزن! و گفتار لطیف و سنجیده و بزرگوارانه به آنها بگو!»

ضعف هایی که الان در جامعه ماست؛ ضعف های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی همه به خاطر دوری از قرآن است.

عالی ترین دستورات برای تحکیم خانواده

باید پیام ها و دستورات قرآن را در تمام ابعاد رعایت کنیم. اگر روابط زن و شوهر براساس آیات قرآن باشد آن طور که قرآن ازدواج را یک مسئله مقدس عنوان می کند: (وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ) (1) هیچ گاه به این اندازه آمار طلاق افزایش پیدا نمی کرد و بنیان خانواده ها سست نمی شد. یادم هست که اوائل نوجوانی اصلاً نمی شنیدم که طلاق واقع شده باشد. این به خاطر این است که فرهنگ فعلی زن و مرد، فرهنگی اسلامی نیست. فرهنگ اسلامی در رابطه با زن و شوهر، فرهنگ (هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ) (2) است.

اگر جامعه، جامعه قرآنی و جامعه عفاف و حجاب باشد و جامعه از اختلاط زن و مرد پرهیز داشته باشد این مسائل پیش نمی آید.

ص: 137

-
- 1- . روم، 21. «و از نشانه های او اینکه همسرانی از جنس خودتان برای شما آفرید تا در کنار آنان آرامش یابید، و در میانتان مودت و رحمت قرار داد؛ در این نشانه هایی است برای گروهی که تفکر می کنند!».
 - 2- . بقره، 187. «آنها لباس شما هستند و شما لباس آنها».

اگر به آیات حجاب و عفاف، مثل (قُلْ لَأَزُودَنَّكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يَعْرِفْنَ فَلَا يُؤْذِينَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا) (1) اعتنا نکنیم، جامعه رو به فساد می رود.

استقلال اسلامی، توصیه همیشگی قرآن

اگر بخواهیم جامعه، استقلال داشته باشد، باید قرآن را زنده نگهداریم. آیات قرآن می گوید که مسلمان نباید تحت الحمایه دیگران باشد. باید قدرت و علم مسلمان از همه بالاتر باشد؛ آیات: (فَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ) (2) و (قُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا) (3) همه بر این دلالت دارد. دستورات قرآن، همه اش دستور به کسب علم است، دستور به تعقل است. قرآن مکرر می فرماید: «چرا فکر نمی کنید؟ چرا تعقل نمی کنید؟».

ص: 138

-
- 1- . احزاب، 59. «ای پیامبر! به همسران و دخترانت و زنان مؤمنان بگو: «جلباب ها [روسری های بلند] خود را بر خویش فرو افکنند، این کار برای اینکه شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند بهتر است؛ (و اگر تا کنون خطا و کوتاهی از آنها سر زده توبه کنند) خداوند همواره آمرزنده رحیم است».
 - 2- . یوسف، 76. «و برتر از هر صاحب علمی، عالمی است!».
 - 3- . طه، 114. «بگو: پروردگارا! علم مرا افزون کن!».

در مورد معجزه بودن قرآن هم مطلب بسیار است؛ شخصی کتابی نوشته به نام معجزات القرآن فی قرن عشرین یعنی معجزات قرآن در قرن بیستم. بنده این کتاب را دیده ام بسیار مفصل است.

قرآن کتاب همیشگی بشر است و برنامه ای بالاتر از برنامه قرآن برای هدایت بشر نیامده است و نخواهد آمد. یعنی هیچ کس نمی تواند چنین برنامه ای بیاورد. (وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ)؛ (1) این آیه یکی از معجزات قرآن است که خبر از غیب داده، یعنی اگر شک دارید در قرآن، یک سوره همانند آن بیاورید و اگر نتوانستید (که نمی توانید) (فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ). (2)

یا در جایی دیگر می فرماید: اگر همه فصحا و بلغا جمع شوند و باهم همکاری کنند که بخواهند یک آیه مثل قرآن بیاورند نمی توانند (قل

ص: 139

-
- 1- . بقره، 23. «و اگر درباره آنچه بر بنده خود [پیامبر] نازل کرده ایم شک و تردید دارید، (دست کم) یک سوره همانند آن بیاورید و گواهان خود را - غیر خدا - برای این کار، فرا خوانید، اگر راست می گوید!».
 - 2- . بقره، 24. «پس اگر چنین نکنید - که هرگز نخواهید کرد - از آتشی بترسید که هیزم آن، بدن های مردم (گنجهکار) و سنگ ها [بت ها] است، و برای کافران، آماده شده است!».

لَئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيراً⁽¹⁾ اینها همه از وجوه اعجاز قرآن کریم است.

قرآن، اعجاز خالد و همیشگی رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) است که نبوت انبیای گذشته هم در قرآن ثابت می شود، یعنی یگانه کتابی است که الآن می شود برای اثبات مکتب انبیا به دنیا عرضه داشت.

لزوم اهتمام بیشتر جامعه به قرآن

به هر حال ما بایستی که هرچه می توانیم آشنایی خودمان را با قرآن بیشتر کنیم. جامعه ما جامعه ای قرآنی باشد، نهادها و دانشگاه ها قرآنی باشد. در حوزه های علمیه هم باید در درجه اول، قرآن قرار داشته باشد؛ قرآن را بشناسند که قرآن شناسی خودش یک بحث بسیار بزرگی است. اگر همه اینها قرآنی باشد در مسیر کمال، ترفیع و نیل به مقاصد است.

باید جامعه را با قرآن آشنا کنیم. اگر از قرآن فاصله داشته باشیم حتماً آنجا یک نکته ضعف بزرگی برای ما پیش می آید. باید قرآن را زنده کنیم، باید تربیت ما قرآنی باشد، باید جامعه را با قرآن بسازیم.

ص: 140

1- . اسراء، 88. «بگو: اگر انسان ها و پریان (انس و جن) اتفاق کنند که همانند این قرآن را بیاورند، همانند آن را نخواهند آورد؛ هر چند یکدیگر را (در این کار) کمک کنند».

ملتی که چنین کتاب و هدایتی دارد، باید قدر آن را بداند و کفران نعمت نکند. دانستن قدر این نعمت عظیم هم به این است که این کتاب را بخوانیم، به دستوراتش عمل کنیم و آن را به بشریت عرضه کنیم.

باید قدردان نعمت قرآن و همچنین قدردان نعمت رسالت حضرت رسول (صلی الله علیه و آله و سلم) و نیز قدردادن نعمت ولایت امیر المؤمنین (علیه السلام) و هدایت های اهل بیت (علیهم السلام) باشیم.

لزوم عمل به قرآن برای فعالان این عرصه

بنده مجدد از کسانی که در این عرصه فعالیت می کنند و زحمت می کشند تشکر می کنم و باید بدانیم که هر کس مردم را دعوت به قرآن می کند اولاً، باید ملاحظه کند که در ارتباط با قرآن در چه رتبه ای است و چقدر به دستورات آن عمل می کند. خداوند ان شاء الله به همه توفیق خدمت به مکتب قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) عنایت بفرماید.

و السلام علیکم ورحمه الله وبرکاته.

دوشنبه 24 رمضان المبارک 1433

ص: 141

اشاره

مدیر و معاونان شبکه قرآن و معارف سیمای جمهوری اسلامی ایران، در مشهد با حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف دیدار کردند.

در این دیدار حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف ضمن تقدیر و تشکر از فعالیت های شبکه قرآن، این شبکه را از افتخارات نظام جمهوری اسلامی دانستند و فرمودند: «امروز بحمدلله اقبال و توجهی که به برنامه های این شبکه شده است نشان از گرایش کلی اجتماع و مردم اعم از پیر و جوان برای دریافت پیام های قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) دارد».

شیوه های صحیح انتقال مفاهیم قرآن

معظم له با اشاره به این نکته که زیننده جامعه اسلامی نیست قرآن در مهجوریت باشد، فرمودند: «وظیفه همه ما این است که مفاهیم قرآنی را برای مردم با بیانی روان بازگو نماییم تا قرآن از مهجوریتی که در جامعه دارد، خارج شود».

ایشان قلوب جوانان امروز را تشنه دریافت معارف قرآن دانستند و فرمودند: «امروز باید تمام تلاش برنامه سازان در تلویزیون و به خصوص در شبکه قرآن سیما به ساخت برنامه هایی متمرکز شود که مفاهیم قرآن را به شکل های گوناگون اعم از برگزاری مسابقات یا جلسات پرسش و پاسخ با بهره گیری از برترین کارشناسان به جوانان انتقال دهند و این برنامه باید در اولویت برنامه سازی رسانه ملی باشد، تا این قشر آینده ساز، جامعه را براساس قرآن و با بهره گیری از این کتاب انسان ساز اداره و هدایت نماید.

لزوم توجه به ادعیه و سخنان ائمه (علیهم السلام) در برنامه های صدا و سیما

معظم له در بخش دیگری از سخنان خود توجه به دعا و مفاهیم عالیه ادعیه رسیده از ائمه معصومین (علیهم السلام) را در ساخت برنامه ها خواستار شدند و فرمودند: «امروز شیعیان، غنی ترین مردم هستند و با وجود این همه دعا و کلمات گهربار ائمه (علیهم السلام) که در جامعه فراگیر شده است، می توانند بسیاری از مشکلات اجتماع را رفع نمایند».

این مرجع تقلید توجه به مضامین عالیه در دعای مکارم الاخلاق را راهگشای مشکلات دانستند و فرمودند: «اگر فهم و عمل به دعای مکارم الاخلاق با این همه عبارات زیبا و دستورات دینی، در جامعه فراگیر می شد، دیگر اعتیاد و فسادهای اخلاقی معنایی نداشت».

آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف توجه به کلام ائمه (علیهم السلام) را در تفسیر آیات قرآن لازم دانستند و فرمودند: «کلام خدا با بیان ائمه (علیهم السلام) تفسیر می شود و بهره گیری از هر راهی غیر از راه و روش ائمه (علیهم السلام) در تفسیر قرآن باطل و موجب گمراهی است». ایشان در پایان سخنان خود اجرای طرح بزرگ قرآنی تابستان امسال را در شبکه قرآن سیما، مثبت ارزیابی کردند و از تلاش ها و فعالیت های مدیر این شبکه و همکاران وی در راه نشر معارف قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) تقدیر نمودند.

ص: 144

بخش سوم: مراسم افتتاحیه و اختتامیه

اشاره

ص: 145

در خجسته میلاد مولی الکونین، امیرالمؤمنین حضرت علی (ع)، مراسم اختتامیه پنجمین دوره مسابقات حفظ قرآن و مفاهیم نهج البلاغه در حضور مرجع عالی قدر آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف برگزار شد.

در این مراسم معنوی که با حضور بیش از پانصد نفر از حافظان قرآن، نهج البلاغه و صحیفه سجادیه در جوار بارگاه ملکوتی ثامن الحجج (ع) برگزار شد حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف ضمن قدردانی از جوانانی که باشور و علاقه فراوان، مشتاقانه به فراگیری قرآن و نهج البلاغه روی آورده اند، امر تعلیم قرآن را از مهم ترین مسائل در آموزش کودکان و جوانان این سرزمین خواندند و فرمودند: «هرچه امروز جوانان را با قرآن آشنا نماییم و تعالیم آن را به طور دقیق به آنها بیاموزیم فردایی بهتر را در پیش خواهیم داشت».

ایشان تأکید کردند: «جوانانی که امروز قرآن را در سینه خود دارند در آینده، پدران و مادران این سرزمین می شوند و بهترین نقش را در تربیت اسلامی جوانان خود خواهند داشت».

توجه به احادیث اهل بیت (علیهم السلام) در تفسیر قرآن

این مرجع تقلید، خطر تفسیرهای غلط از آیات قرآن را خاطرنشان کردند و بر لزوم توجه به مضامین و بهره گیری از احادیث اهل بیت (علیهم السلام) در راه تفسیر دقیق آیات تأکید فرمودند.

معظم له در بخش دوم از سخنان خود، نهج البلاغه را دریایی خروشان از علوم و معارف خواندند و فرمودند: «سید رضی با شیوه ای جالب، مجموعه ای را گردآوری نمود که در طول قرن ها همیشه تازگی خود را دارد و برای هر فرد قابل استفاده است».

این مرجع تقلید، حفظ نهج البلاغه را بسیار مهم و قابل تقدیر دانستند و خاطرنشان کردند: «حافظان قرآن در ادامه راه، نهج البلاغه را حفظ نمایند و حافظان نهج البلاغه هم در جهت حفظ قرآن بکوشند که جامعه ما منبع کاملی از حافظانی باشد که جامع قرآن و عترت باشند».

معظم له بر توجه به خطبه ها و نامه های مهمی همچون نامه امام علی (علیه السلام) به مالک اشتر که موضوع اصلی آن برقراری عدالت و حفظ حرمت افراد در جامعه است، تاکید فرمودند.

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف همچنین رواج بی بندوباری و اختلاط زن و مرد را برای جامعه اسلامی تأسف انگیز خواندند و خواستار اجرای فریضه امر به معروف، جهت حفظ هویت دینی و اسلامی شدند. قبل از سخنان مرجع عالی قدر حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف، جمعی از حافظان نهج البلاغه به سؤالات شفاهی معظم له پاسخ گفتند که موجب خرسندی و تحسین ایشان شد.

27 مردادماه 1384

ص: 149

مراسم رونمایی حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف از نسخه خطی قرآن

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف با حضور در مراسم رونمایی از نسخه خطی قرآن کریم، از این اثر نفیس رونمایی کردند.

معظم له با اشاره به فراوانی و توزیع قرآن عثمان طه در تمام دنیا حتی در منازل شیعیان، این را به نوعی تبلیغ و هابیت دانستند و فرمودند: «با توجه به خطاط های خوبی که در کشور داریم و نسخه های خطی بسیاری که از قدیم در کشور ما بوده است، جا دارد که قرآن را خودمان با رسم الخطی زیبا چاپ کرده و در سطح وسیعی عرضه کنیم».

ایشان پرداختن به جنبه های ظاهری قرآن را وسیله ای برای متوجه کردن مردم به قرآن دانستند و افزودند: «گاهی مردم ممکن است از ظاهر به باطن برسند ولی اصل بر این است که قرآن را در قلوب خود زنده نگه داریم و عمل به آن را سرلوحه کارهای خویش قرار دهیم».

پنج شنبه 30 آبان ماه 1387

ص: 150

مراسم اختتامیه جشنواره قرآن و عترت بسیج دانش آموزی در حضور حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف برگزار شد. در این مراسم که با اهدای جوایز به برگزیدگان این دوره همراه بود، معظم له با اشاره به اهمیت حفظ و قرائت قرآن کریم فرمودند: «در روز قیامت، قرآن به صورت واقعی خود مجسم می شود و در درگاه خداوند متعال بر اعمال اشخاص و مخصوصاً آنهایی که قاری قرآن بودند و کسانی که قرآن را حفظ می کردند، شهادت می دهد و ان شاء الله همه ما از جمله آنهایی باشیم که مورد شفاعت قرآن قرار بگیریم».

ویژگی ها و فضیلت های قرآن

ایشان با بیان اینکه یکی از شفعای روز قیامت قرآن مجید است، افزودند: «قرآن، دنیا و آخرت بشر را تأمین می کند و آشنایی با معارف قرآن مجید، همه معارف حقیقی را به روی انسان باز می کند».

معظم له با اشاره به حدیثی از رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) خطاب به سلمان فارسی، به بیان فضیلت های قرائت قرآن مجید پرداختند و اظهار داشتند: «البته شرط اول ایمان است و اینکه شخص نسبت به

تکالیف شرعی و دینی خود احساس مسئولیت داشته باشد و گرنه قرآن را منافقین هم می خواندند و حفظ می کردند». مرجع تقلید شیعیان، علمایی را نام بردند که در عین اینکه به دین پیامبر گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) کافر بودند ولی در مقابل حقیقت و حقانیت قرآن سرتعظیم فرود آورده و به آن اقرار کرده بودند، و بیان داشتند: «این کتابی است که مردم را از تاریکی ها نجات می دهد و در روشنایی وسیع قرار می دهد. مگر می شود به آیات قرآن کافر شد؟ مگر می شود به این هدایت های قرآنی، به این معانی و دستورات که در رشته های حیات بشری در قرآن آمده است، کافر شد؟ مگر می شود این مطالب و معانی بلندی که در قرآن مجید آمده است را قبول نداشت؟»

قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) الگوی زندگی بشر

ایشان به تعالیم قرآن و اینکه هدف قرآن تربیت بشر است اشاره کرده و فرمودند: «اگر جامعه ای قرآنی نباشد، به کمال نخواهد رسید و البته همان طوری که در حدیث ثقلین آمده است و در معتبرترین کتب شیعه و سنی این حدیث وجود دارد، قرآن و عترت توأم با یکدیگرند و از هم جدا نمی شوند تا روز قیامت که در حوض کوثر بر رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله و سلم) وارد شوند».

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف با بیان اینکه باید

قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) را پیشوا و الگوی خودمان قرار بدهیم فرمودند: «باید در همه جهات زندگی از کار و اجتماع و سیاست گرفته تا امور مالی از قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) الهام بگیریم چون همه چیزی که محتاج الیه بشر است، قرآن و روایات بیان کرده اند و فروگذار نشده است».

اهل بیت (علیهم السلام) مفسران حقیقی قرآن

معظم له ادامه دادند: «تفسیر قرآن فقط حق اهل بیت (علیهم السلام) است و هرکجا که محتاج به تفسیر باشد، تفسیر حق و درست و ثواب، تفسیر امام جعفر صادق و امام محمد باقر (علیهما السلام) است».

ایشان با بیان اینکه جامعه ما به تعلیمات قرآنی نیازمند است، افزودند: «هرچه بیشتر مطالب قرآنی و آشنایی با قرآن گسترش یابد، بیشتر موجب امیدواری است و امیدوارم که اینها وسیله عمل شود و قرآن را در عمل پیاده کنیم و قرآنی باشیم؛ خیابان، اداره، حوزه و درس های ما، قرآن مصدر همه چیز باشد. امیرالمومنین (علیه السلام) گاهی در مقابل دشمنان، به قرآن احتجاج می کردند و این از اساسی ترین مطالب است».

معارف بی انتهای قرآن

مرجع تقلید شیعیان با اشاره به روایتی تاریخی که یکی از خلفا سعی در جمع آوری تمامی تفاسیر قرآن کرده بود، بیان داشتند: «تفسیر و

معارف قرآن انتها ندارد و هرچه در معانی آن بیشتر تفکر و تأمل کنید باز هم مجال گفتن و تفسیر و بهره مندی از آیات قرآن فراهم است».

آشنایی معارف قرآن راه مقابله با هجوم فرهنگ غرب

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف در بخش دیگری از سخنان خود با ابراز نگرانی از هجوم غرب گرایی که هویت ما را تهدید می کند، فرمودند: «ما محتاج به قرآن هستیم و محتاج به عملبه قرآن و مخصوصاً نیاز به بانوانی داریم که با قرآن و معارف آن آشنا باشند و بتوانند در مقابل این هجومه بیگانگان بایستند».

نقش بانوان در مقابله با فرهنگ غرب

معظم له ادامه دادند: «باید بانوانی در جامعه باشند که در امر دین و در امر هدایت قرآن حجت باشند و نگذارند که این اسلامیت جامعه ما تغییر کند و به طرف آداب غربی برویم».

منزلت و کرامت بانوان در اسلام

ایشان با بیان اینکه در دستورات اسلام و علما شأن و منزلت بانوان کم گرفته نشده اند، افزودند: «در تمام ارزش های انسانی زن و مرد برابرنند و هرکدام که بخواهند بیشتر به طرف خدا سیر داشته باشند، به

خدا نزدیکتر می شوند. بسیاری از بانوان هستند که از بسیاری از مردان به خداوند متعال نزدیکتر هستند».

معظم له ادامه دادند: «هیچ کسی نمی گوید که زن نمی تواند مدیریت داشته باشد. خیلی بانوان هستند که عقل و شعور و تدبیرشان از مردانی که مدیریت دارند بیشتر است. اما مسئله چیز دیگری است و بالاتر از این مطلب است؛ مسئله این است که خداوند متعال کرامت و عزت زن را خواسته است و نخواست است که زن در یک ابتذال هایی که که بدترین نوع آن در غرب است و پستی و حیوانیت است، باشد».

ایشان با اشاره به مثالی از مناسک حج که بانوان باید شعار لبیک را آهسته تر از مردان بگویند، افزودند: «اینکه بانوان آهسته بگویند و مردان بلند بگویند؛ به لایق تر بودن مردان ربطی ندارد و باید جامعه را نیز آن طوری که خداوند متعال نقشه داده است اداره کرد و هرکدامشان در جای خودشان باشند».

رابطه زن و مرد در چارچوب دستورات اسلام

ایشان با انتقاد از اختلاط زن و مرد با اشاره به آیه ای از قرآن مجید فرمودند: «رابطه بین زن و مرد باید به گونه ای باشد که هم دل مرد پاک بماند و هم دل زن و اگر می خواهید مسلمان باشید باید اینها را رعایت کنید».

ص: 155

مرجع تقلید شیعیان با بیان اینکه خدایی که بشر و مرد و زن را آفریده مصلحت بشر را بهتر می داند فرمودند: «همه این هدایت ها برای این است که جامعه به کمال برسد. یعنی جامعه ای که متشکل از زن و مرد است، همه به طرف خدا و به طرف مدارج عالی و بلند صعود داشته باشند و راهی غیر از دین و قرآن و ائمه (علیهم السلام) وجود ندارد».

حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف با ابراز تأسف از اصرار مسئولین تربیت بدنی مبنی بر شرکت بانوان در مسابقات خارج از کشور فرمودند: «ما عزت و کرامت زن را می خواهیم و آن در سایه دستورات انسان ساز اسلام به دست می آید».

ایشان با بیان اینکه باید قدر این دستورات متعالی دین را بدانیم افزودند: «مرد باید خودش را فدای حفظ زن کند و فداکار باشد و ما باید اینها را زنده کنیم و امیدوارم که در جامعه ما جمعیتی از خواهراندر سایه این هدایت های قرآنی ثابت قدم بمانند و به عزت اسلامی و کرامت خودشان اهمیت بدهند».

یکشنبه 5 اردیبهشت ماه 1389 کتاب نامه

ص: 156

1. قرآن! کریم.

2. اقبال الاعمال، ابن طاووس، سید علی بن موسی (م. 664ق.)، تحقیق جواد قیومی، قم، مکتب الاعلام الاسلامی، 1414ق.

3. الامالی، صدوق، محمد بن علی (م. 381ق.)، قم، مؤسسه البعثه، 1417ق.

4. امتاع الاسماع بما للنبی من الاحوال و الاموال و الحفده و المتاع، مقریزی، احمد بن علی (م. 845ق.)، تحقیق محمد نمیزی، بیروت، دارالکتب العلمیه، 1420ق.

5. بحار الانوار الجامعه لدرر اخبار الأئمه الاطهار (عليهم السلام)، مجلسی، محمدباقر (م. 1111ق.)، تحقیق محمدباقر بهبودی، بیروت، داراحیاء التراث العربی، 1403ق.

6. البدايه و النهايه، ابن کثیر، اسماعیل بن عمر (م. 774ق.)، تحقیق علی شیری، بیروت، داراحیاء التراث العربی، 1408ق.

7. تاریخ بغداد، خطیب بغدادی، احمد بن علی (م. 463ق.)، تحقیق مصطفی عبدالقادر عطا، بیروت، دارالکتب العلمیه، 1417ق.

8. تاریخ مدینه دمشق، ابن عساکر، علی بن حسن (م. 571ق.)، تحقیق علی شیری، بیروت، دارالفکر، 1415ق.

9. تحف العقول عن آل الرسول (صلی الله علیه و آله و سلم)، ابن شعبه حرانی، حسن بن علی (م. قرن 4)، تحقیق علی اکبر غفاری، قم، نشر اسلامی، 1404ق.

ص: 157

10. تفصيل وسائل الشيعة الى تحصيل مسائل الشريعة، حر عاملي، محمد بن حسن (م. 1104ق.)، قم، مؤسسه آل البيت (عليهم السلام) لاحياء التراث، 1414ق.
11. الجامع الصغير فى الاحاديث البشير النذير، سيوطى، جلال الدين (م. 911ق.)، بيروت، دارالفكر، 1401ق.
12. الجامع لاحكام القرآن (تفسير قرطبي)، قرطبي، محمد بن احمد (م. 671ق.)، بيروت، داراحياء التراث العربى، 1405ق.
13. الجهاد، ابن مبارك، عبدالله (م. 181ق.)، تحقيق نزيه حماد، جده، دارالمطبوعات الحديثه، 1403ق.
14. الدر المنثور فى التفسير بالماثور، سيوطى، جلال الدين (م. 911ق.)، بيروت، دارالمعرفه.
15. دعائم الاسلام، مغربى، قاضى نعمان بن محمد تميمى (م. 363ق.)، تحقيق آصف فيضى، القاهره، دارالمعارف، 1383ق.
16. زادالمسير فى علم التفسير، ابن جوزى، عبدالرحمن بن على (م. 597ق.)، تحقيق عبدالرزاق مهدى، بيروت، دار الكتاب العربى، 1422ق.
17. السير و المغازى (سيره ابن اسحاق)، ابن اسحاق، محمد بن اسحاق (م. 151ق.)، تحقيق محمد حميد الله، معهد الدراسات و الابحاث للتعريف.
18. السير هالنبيه، ابن كثير، اسماعيل بن عمر (م. 774ق.)، تحقيق مصطفى عبدالواحد، بيروت، دارالمعرفه، 1396ق.
19. السير النبويه، ابن هشام، عبدالملك حميرى (م. 8 - 213ق.)، تحقيق محمد عبدالحميد، القاهره، مكتبه محمد على صبيح و اولاده، 1383ق.
20. الصراط المستقيم الى مستحقى التقديم، عاملى نباطى، على بن يونس (م. 877ق.)، تحقيق محمد باقر بهبودى، المكتبه المرتضويه، 1384ق.
21. العثمانيه، جاحظ، عمرو بن بحر (م. 255ق.)، تحقيق عبدالسلام محمد

22. عيون اخبار الرضا *، صدوق، محمد بن علي (م. 381ق.)، تحقيق حسين اعلمي، بيروت، مؤسسه الاعلمي، 1404ق. 1. عيون اخبار الرضا *، صدوق، محمد بن علي (م. 381ق.)، تحقيق حسين اعلمي، بيروت، مؤسسه الاعلمي، 1404ق.
23. الكافي، كليني، محمد بن يعقوب (م. 329ق.)، تحقيق علي اكبر غفاري، تهران، دارالكتب الاسلاميه، 1363ش
24. كمال الدين و تمام النعمه، صدوق، محمد بن علي (م. 381ق.)، تحقيق علي اكبر غفاري، قم، نشر اسلامي، 1405ق.
25. كنز العمال في سنن الاقوال والافعال، متقى هندی، علي (م. 975ق.)، تحقيق بكرى حيانى، صفوه السقا، بيروت، مؤسسه الرساله، 1409ق.
26. المحججه البيضاء في تهذيب الاحياء، فيض كاشاني، محسن بن مرتضى (م. 1091ق.)، تحقيق علي اكبر غفاري، قم، نشر اسلامي، 1417ق.
27. مستدرک الوسائل ومستنبط المسائل، محدث نوري، ميرزا حسين (م. 1320ق.)، بيروت، مؤسسه آل البيت (عليهم السلام) لاهياء التراث، 1408ق.
28. مسند احمد بن حنبل، احمد بن حنبل، شيباني (م. 241ق.)، بيروت، دار صادر.
29. المصباح، كفعمي، ابراهيم بن علي (م. 905ق.)، بيروت، مؤسسه الاعلمي، 1418ق.
30. مصباح المتعجد، طوسي، محمد بن حسن (م. 460ق.)، بيروت، مؤسسه فقه الشيعه، 1411ق.
31. المصنف في الاحاديث والآثار، ابن ابى شيبه كوفي، عبدالله بن محمد (م. 235ق.)، تحقيق سعيد لحام، بيروت، دارالفكر، 1409ق.
32. المعجم الاوسط، طبراني، سليمان بن احمد (م. 360ق.)، دارالحرمين، 1415ق.

33. المعجم الكبير، طبرانی، سليمان بن احمد (م. 360ق.)، تحقيق حمدى سلفى، بيروت، داراحياء التراث العربى، 1404ق.

34. نزهه الناظروتنبيه خاطر، حلوانى، حسين بن محمد (م. 5. قرن)، قم، مدرسه الامام المهدي × 1408ق. 1.

35. الوافى، فيض كاشانى، محسن بن مرتضى (م. 1091ق.)، تحقيق سيد ضياء الدين حسينى، اصفهان، كتابخانه امام اميرالمؤمنين على ×، 1406ق.

ص: 160

آثار حضرت آیت الله العظمی صافی گلپایگانی مدظله الوارف در یک نگاه

تصویر

□

ص: 161

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند یکسانند؟

سوره زمر / 9

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

